National Library 56253
Gen. Acquisitions Section
Ottawa, Ont.
K1A ON4

National Library
Bibliothèque nationale
MAY 8 1978
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

Second class mail registration number — 1089.

VABA EESTLANE

ILMUB IGAL TEISIPÄEVAL JA NELJAPÄEVAL

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

Nr. 32 (2475) XXVII aastakäik — Neljapäeval, 27. aprillil 1978 — Thursday, April 27, 1978 — Üksiknumbri hind 35 centi

Prantsuse valitsus ja president:

Prantsusmaa ei katsetanud neutronipommi

PARIIS — Prantsusmaa valitsus ja president eitavad kategooriliselt ajakirjanduses laialdaselt avaldatud teateid, et Prantsusmaa katsetas edukalt Vaikses ookeanis neutronipommi. Presidendi teadaandes mainitakse, et selliseid katseid pole toiminud ning Prantsusmaa ei kavatse neid ka tulevikus teha. Prantsusmaa juhtivatest ringkondadest on viimasel ajal siiski eraviisiliselt mainitud, et Prantsusmaa teadlased töötavad neutronipommi konstrueerimisel kuid nad ei ole veel suutnud kõiki probleeme lahendada.

N. Liidus jatkub äge propaganda neutronipommi kasutamisele võtmise vastu, millest võib järeldada, et venelastel ei ole veel õnnestunud saada neutronipommi konstrueerimise saladuste jälile.

Propagandakampaaniast võtab aktiivselt osa ka partei peasekretär ja N. Liidu president Brezhnev, kes Moskvast laiali saadetud televisioonikõnes mainis, et neutronipomm kujutab endast „uut eriti ebainimlikku masside hävitamise relva" ning N. Liit ei hakka seda pommi valmistama kui Ameerika Ühendriigid sellest loobuvad.

Brezhnev puudutas ka Ühendriikide ja N. Liidu vahel toimuvaid läbirääkimisi tuumarelvade piiramise uue lepingu sõlmimiseks ja mainis, et kokkulepet on võimalik saavutada „mõistliku ja realistliku kompromissi' tulemusena. Brezhnev ütles, et tal olid kokkuleppe saavutamiseks hiljuti läbirääkimised Ühendriikide välisministri Vance'iga ning nende diskussioonide kestel saavutati teatud edusamme.

Peasekretär ütles, et tuumarelvade piiramise kokkuleppe saavutamine seisab teatud probleemide taga, kuna N. Liit ei saa aktsepteerida mõningaid Ühendriikide seisukohti.

Brezhnevi hinnangul on kokkulepe siiski võimalik reaalse ja mõistliku kompromissi tulemusena, kus võetakse arvesse mõlema suurriigi julgeolekuprobleemid.

Kas luuresaladused paljastati?

President Carteri nõuandja sõnavõtt arvustustules

WASHINGTON — Ühendriikides salaluure spetsialistid mainivad, et president Carteri nõuandja riikliku julgeoleku küsimustes Zbigniew Brzezinski reetis Ühendriikide luuresaladusi kui ta Korea reisilennuki kadumisel N. Liidu õhuruumi mainis, et venelased on selle alla tulistanud. Nüüd küsitakse, kuidas teadis Brzezinski lennuki allatulistamisest sel ajal kui venelased rääkisid ainult oma jahilennukite kohale saatmisest ning tulistamisest ei olnud üldse juttu.

Luureeksperdid mainivad, et Brzezinski pidi nõukogude jahilendurite tulistamise kohta saama informatsiooni Ühendriikide luureasutustelt,

kes vastavate aparaatidega ja seadeldistega koguvad salajast informatsiooni N. Liidu sidepidamise operatsioonide ja lendurite omavaheliste raadio-jutu ajamiste kohta.

Kuid Ühendriikide Riikliku Julgeoleku Nõukogu ringkondadest mainitakse, et Bbigniew Brzezinski toetus oma sõnavõtus jaapani teadeteagentuuri Jiji pressi andmetele kui ta rääkis reisilennuki tulistamisest. Brzezinski rääkis ajakirjanikele lennuki tulistamisest Valge Maja pressisekretäri Jody Powelli büroos, kus ta ei maininud midagi jaapani teadeteagentuurist.

Vene abi Kuubale suureneb

Castrole maksetakse Aafrikas valatud kuuba vere eest

WASHINGTON — Ühendriikide luureandmetel on N. Liit ja teised kommunistlikud riigid suurendanud oma majandusliku abi Kuubale, et kompenseerida Kuuba sõdurite panust Aafrikas N. Liidu võimupiiride laiendamiseks ja Aafrika bolsheviseerimiseks. Majandusliku abi raamides maksetakse Kuubale ta suhkru eesti neljakordselt maailmaturu hinda ning Kuubale müüakse õli erakordselt madalate hindadega.

Kuuba majandusliku olukorra eksperdid kinnitavad, et Kuuba on võimeline oma panust sõdurite arvel Aafrikas veelgi suurendama kui N. Liit seda majandusliku toetusega kompenseerib.

Ühendriikide välisministeeriumi viimaste andmete alusel on Kuuba sõdurite ja tsiviilisikute arv Aafrikas kasvanud möödunud aasta novembrikuul registreeritud 18.000 isikult nüüdsele 45.000.

Nende hulgas on tsiviilisikuid ainult 6000 kuna kõik ülejäänud on sõjaväelased.

Luureandmetel on N. Liidu toetus Kuubale käesoleval aastal kümme korda suurem kui 1977. aastal ning tuleval aastal võib see toetus tõusta kolmekordseks.

52 kandidaati Eestlaste Kesknõukogu esinduskogu valimistel

Käesoleval kevadel toimuvateks Eestlaste Kesknõukogu Kanadas esinduskogu valimisteks oli kandidaatide esitamise viimaseks päevaks esitatud 52 kandidaati, kelledest Kanada eestlaskond valib 45 isikut Kesknõukogu uude koosseisu. Esitamise viimastel päevadel tuli veel kaks kandidaati Vancouverist ja mõned Torontost. Valimiste Peakomitee tuleb kokku tuleval teisipäeval, 2. mail kandidaatide esitamiskirjade läbivaatamiseks ja valimiste aja kindlaks määramiseks.

Olgu mainitud, et kõige rohkem kandidaate Eestlaste Kesknõukogu esinduskogu valimistele esitati 1972. aastal, mil kandideeris 65 isikut. Sel aastal suurendati EKN-u esinduskogu koosseisu endiselt 35 liikmelt 45 liikmele.

Itaalia valitsus lükkas tagasi terroristide ettepaneku

ROOMA — Itaalia oli möödunud kolmapäeva hommikul ikka veel teadmatuses Punabrigaadi poolt küüditatud poliitikamehe ja endise peaministri Aldo Moro saatusest. Terroristid andsid valitsusele tähtaja vangis viibivatete ja kohtu alla antud Punabrigaadi liikmete vabastamiseks lubades Moro mõrvata kui nende nõudmist ei täideta. Valitsus jättis bandiitide nõudmise rahuldamata ning nüüd on tekkinud põhjendatud kartused, et Moro on mõrvatud.

Roomas arreteeriti üheksa isikut, keda süüdistatakse küüditamistes ja relvastatud jõukude organiseerimiseks. Kuus arreteerituist kuuluvad Punabrigaadi liikmeskonda kuna ülejäänud on teiste pahempoolsete organisatsioonide liikmed.

Noori esinejaid rahvatantsijatena ja lauljatena Peetri koguduse segakoori Cantate Domino tuluõhtul. Esimeses reas vasakult Riina Niit, Tiina Kaunismaa, Anita Niitenberg, Anu Tani, Ingrid Kivi ja Linda Kolli; teises reas vasakult Martin Pede, Lembit Jõgi, Toomas Pirso ja Robert Kivi. Foto: Vaba Eestlane

Balti dissidendid rajasid ühise ülemkomitee

Leedu põrandaalune bülletään nr. 8 jõudis vabasse maailma

NEW YORK (VES) — Vabasse maailma saabus neil päevil okupeeritud Leedu põrandaalune bülletään „Aushra" (Koit) nr. 8, milles teatatakse ellukutsutud balti ülemkomitee funktsioonidest ja organisatsioonilistest korraldustest. „Aushra" nr. 8 kannab märkust ilmumisaja kohta — oktoober 1977. Seega on selle väljajõudmine raudeesriide tagant võtnud ligi pool aastat aega. Väljaandes tuuakse ära „Eesti-Läti-Leedu Rahvusliku Liikumise Ülemkomitee resolutsioon", mis kõlab järgmiselt:

Eesti-Läti-Leedu Rahvusliku Liikumise Ülemkomitee (The Supreme Committee of the National Movement of Estonia-Latvia-Lithuania) otsustas:

1.

Valida Eesti-Läti-Leedu Rahvusliku Liikumise komiteele kolm esimeest nelja ja poole aastase ametiajaga. Juhul, kui nende ametiaja lõppedes osutub võimatuks uusi esimehi valida, jatkavad senised esimehed tegevust kuni on võimalik valimisi läbi viia.

2.

Juhul, kui Eesti-Läti-Leedu Rahvusliku Liikumise Ülemkomiteel osutub võimatuks oma ülesandeid täita, kas tema liikmete tagakiusamise ja jälitamise või muudel põhjustel, siis jatkavad ülemkomitee tegevust allkomiteed, mis on juba ellu kutsutud. Sel juhul aga kõik ülemkomitee funktsioonid lähevad edasi kolmele (vaba maailma) organisatsioonile: The Estonian World Council (Ülemaailmne Eesti Kesknõukogu), The World Alliance of Free Latvia ja The Supreme Committee for Liberation of Lithuania. (Sulgudes on lisatud, et Leedu keskkomiteesse tuleb kaasa kutsuda Tomas Venclova).

3.

Otsustati valida Eesti-Läti-Leedu Rahvusliku Liikumise Ülemkomitee auliikmeteks: Edgars Andersons (USA-s), Jurgis Baltrushaitis (Prantsusmaal), Pjotr Grigorenko (praegu USA-s), Andres Küng (Rootsis), Czeslaw Milosz (USA-s), Ernst Öpik (Inglismaal), Arnold Lusis (Kanadas), Juri Orlov (N. Liidus), Olof Palme (Rootsis) ja Andrei Sahharov (N. Liidus).

4.

Eesti-Läti-Leedu Rahvusliku Liikumise Ülemkomitee hakkab reguläarselt välja andma oma dokumente bülletäänis „EsLaLi" jt. trükistes.

Otsused on tehtud kolme rahvuse dissidentide esindajate poolt Vilniuses 20. augustil 1977.

Samas „Aushra" numbris kirjutatakse leedulasest Viktoras Petkusest, keda on jälitatud ja korduvalt arreteeritud usulise tegevuse pärast.

Petkuselt oli ära võetud ka dokument leedu kultuuri hävitamise kohta ja teisi kirju. Leedu „Helsingi-grupi" poolt esitati prokuratuurile protestikiri, milles kinnitatakse, et Petkuse aktiivsus tugines inimõiguste eeskirjadele, mille suhtes oli Helsingis kokku lepitud ja väideti, et Petkuse arreteerimine on Helsingi eeskirjade jäme rikkumine.

Edasi jutustatakse teistest arreteerimistest Leedus ning dissidentide korterite läbiotsimistest. Bülletääni on ka kokkuvõtlik analüüs N. Liidu uue põhiseaduse kohta. Mainitakse, et selles on samad „vabadused", mis eelmiseski põhiseaduses, ainult teiste sõnadega.

Kokkuvõttes öeldakse, et uue põhiseaduse järele on nõukogude kodanikul ainsaks vabaduseks olla hammasratas riigimasinas".

„Aushra" hakkas ilmuma 1975. aastal. Selle nimi laenati mõjukast leedu rahvuslikust kuukirjast, mis ilmus Ida-Preisimaal 1883—1886 ning toimetati salaja üle piiri Leedusse.

NATO ülemjuhataja ei loobu

NEW YORK — NATO sõjajõudude ülemjuhataja Euroopas kindral Alexander Haig lükkas ümber „New York Timesis" avaldatud teate, et ta loobub oma ametist kui president Carter viivitab neutronipommi produktsiooni andmisega. Kindral Haig nentis siiski, et neutronipomm on palju usaldusväärsem relv sõjalise konflikti ärahoidmiseks kui praegu kasutamisel olevad taktikalised tuumarelvad. Asjaomastest ringkondadest mainitakse, et Ühendriigid alustavad koostöös oma liitlastega uue kahurikuuli konstrueerimist, mis on võimeline läbi tungima ka kõige paksemast tankisoomusest ning asendama sellega neutronipommi tankirünnakute tagasilöömiseks.

TARTU INSTITUUT
310 BLOOR ST. WEST
TORONTO, M5S 1W4
Sissekäik: Madison Avenue — Spadina jaam

Kolmap., 10. mail kell 7.30 õ.
Dr. HENN-JÜRI UIBOPUU
Salzburgist

Rahuliku kooseksisteerimise doktriin Nõukogude Liidu välispoliitika relvana

Esmasp., 15. mail kell 7.30 õ.
Dr. ILMAR ARENS Stokholmist

Baltlaste väljaandmine (1946) ja jatkuvad „maashoidmise" katsed Rootsis

EESTI LIIT KANADAS — EESTI KUNSTIDE KESKUS

TRENT '78

19.—22. mail s.a. Trenti Ülikoolis, Peterborough's, Ontarios

„KULTUURILISED ORGANISATSIOONID JA ÜRITUSTE KORRALDAMINE"

Loengud, arutlus- ja loovgruppide töö, demonstratsioonid, ettekanded, meelelahutus ja näitused

Lektorid: dr.-d I. LEHISTE, V. SERMAT, W. RAND, R. TOI, T. VIRKHAUS, A. MAISTE jt.

Osavõtumaks: $10.—, külastajad $6.— päevas
Ööbimine: üks toas $12.—, kaks toas $10.— isikult
Toit: hommikueine $2.75, lõunasöök $3.35, õhtusöök $3.75
Eel-registreerimine: 6 Park Vista Dr. #404, Toronto M4B 1A2

TORONTO EESTI RAHVATANTSIJATE RÜHM „KUNGLA"

MAI-BALL

laupäeval, 13. mail 1978 kell 8.00 õhtul

HARBOUR CASTLE HILTON CONVENTION CENTRE
FRONTENAC BALLROOM
Bay Street ja Queen's Quay nurgal

TANTS — EESKAVA — BAAR

Hind $12.50 — Pääsmed saadaval rühmaliikmeilt või helistada 483-1955

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 135 Tecumseth St. Torontos.
PEATOIMETAJA: Karl Arro
TOIMETAJA: Hannes Oja
POSTIAADRESS: P.O. Box 70, Stn. C, Toronto 3, Ont. M6J 3M7
TELEFONID: toimetus 364-7521, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 364-7675

TELLIMISHINNAD Kanadas: aastas $30.—, poolaastas $16.— ja veerandaastas $9.—, kiripostiga aastas $48.—, poolaastas $25.50 ja veerandaastas $13.50.

TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $32.—, poolaastas $17.— ja veerandaastas $9.50. Kiripostiga USA-s: aastas $53.—, poolaastas $27.50 ja veerandaastas $15.—

LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse: aastas $62.—, poolaastas $31.50 ja veerandaastas $16.50

Aadressi muudatus 30 c. — Üksiknumbri hind 35 c.

FREE ESTONIAN

Published by Free Estonian Publisher, Ltd., 135 Tecumseth St., Toronto 3, Ont. M6J 2H2

Kokkulepe Moskvaga kaugel

Ühendriikide välisminister Cyrus Vance saabus möödunud nädalavahetusel tagasi Moskvast, kus tal olid üksikasjalised läbirääkimised N. Liidu presidendi Brezhneviga ja välisminister Gromõkoga uue strateegiliste tuumarelvade piiramise kokkuleppe sõlmimiseks. Vance oli Moskvast naasides tagasihoidlikult optimistlik läbirääkimiste tulemuste suhtes ja mainis, et kolm päeva kestnud nõupidamised Kremlis andsid positiivseid tulemusi uue kokkuleppe saavutamiseks kuid paljud tundemärgid ja välisministeeriumi juhtivate isikute väljendused lasevad oletada, et väljavaated uue n.n. SALT kokkuleppe saavutamiseks pole kaugeltki hiilgavad ning et Vance suutis ainult tagasihoidlikul määral N. Liidu ja Ühendriikide erinevaid seisukohti üksteisele lähendada.

On hämmastav kuivõrd kiiresti väljavaated uue strateegiliste tuumarelvade kokkuleppe saavutamiseks on viimaste kuude kestel halvenenud. See oli alles kuus kuud tagasi kui president Carteril oli tuumarelvade piiramiseks kohtumine N. Liidu välisminister Gromõkogo ning pärast seda avaldas president optimistlikult arvamist, et mõlemad riigid on põhiliselt jõudmas kokkuleppele uue lepingu sõlmimiseks, mis peaks kehtima kuni 1985. aastani. Asjase välisminister Vance külaskäigu ajal Moskvasse aga selgus, et mõlemad maad on kokkuleppe saavutamisest veel väga kaugel ja praeguste väljavaadete juures on vähe võimalusi lepingu allakirjutamiseks käesoleva aasta kestel.

Carteri ja Gromõko vaheliste nõupidamiste tulemusena pidi uus kokkulepe koosnema kolmest osast. Esmajoones kavatseti sellega kindlaks määrata mõlemate riikide ballistiliste kaugrakettide ja suure lennuraadiusega pommilennukite arv, samuti piirata neid rakette, mis on varustatud mitme tuumalaenguga. Teiseks tõotati piirata uute relvade väljaarendamist, milline keeld pidi hõlmama ka Ühendriikide tiibraketi ja liikuvad ballistiliste rakettide süsteemid. Kolmandaks lubati kindlaks määrata need printsiibid, milliseid kumbki pool kavatseb esitada tulevastel läbirääkimistel.

Vaatamata nendele põhilistele kokkulepetele on mõlemate riikide seisukohtade vahel esile kerkinud suuri erinevusi. Üheks häirivaks küsimuseks on venelaste uus pommilennuk, mida läänemaailmas tuntakse Backfire'i nimetuse all. N. Liit kinnitab, et see lennuk ei ole mõeldud selleks, et viia pommilaadungid Ühendriikide linnadele ning seega ei kuulu see relv piiratud pommilennukite arvu hulka. Ameeriklased on siiski teisel arvamisel ja nõuavad venelastelt Backfire'i produktsiooni piiramist.

N. Liidu ja Ühendriikide esindajad ei ole jõudnud ka kokkuleppele, milliseid kitsendavaid eeskirju rakendada rakettide moderniseerimisele, kui suurt lennuraadiust lubada lendrakettidele ja millisel määral võivad ameeriklased oma strateegiliste relvade tehnoloogiat edasi anda oma liitlastele Lääne-Euroopas.

Nende okkaliste küsimuste taustal on tekkinud Kongressi ringkondades ja Pentagonis kartused, et ameeriklased teevad venelastele kokkuleppe saavutamise huvides suuremaid järelandmisi kui see oleks Ühendriikide julgeoleku seisukohalt lähtudes õigustatud. Need kartused on seda enam põhjendatud, et Ühendriikide administratsiooni juhtivates ringkondades valitsevad suured lahkarvamised Ühendriikide poliitika kujundamisel suhtlemisel N. Liiduga. Moskva üha suurenev agressiivsus Aafrikas teeb ilmselt eriti suurt muret presidendi nõuandjale julgeoleku küsimustes Zbigniew Brzezinskile, kuid välisministeeriumis näib olevat läbi löönud arvamine, et Moskva Aafrika afäärid ei tohiks häirida tuumarelvade piiramise kokkuleppe sõlmimist. Üldise pildi muudab segasemaks president Carteri ebakindel ja kõikuv poliitika, mis ei lase järeldusi teha tema tõelise hoiaku suhtes.

Selliseid olukordi arvesse võttes on ka mõistetav, miks läbirääkimised tuumarelvade piiramise kokkuleppe sõlmimiseks on takerdunud ning miks ka välisminister Vance äsjane reis Moskvasse tõi stagneerunud õhkkonda väga vähe muudatusi.

K. A.

Inimõiguste küsimus Belgradi konverentsil.

Kotkajärve - eesti nooruse vabariik

Käesoleval suvel pühitsetakse eesti skautide maaala 25. aastapäeva

25 NOORTE-AASTAT! Seda võib uhkusega nentida Kotkajärve kohta, kus pühitsetakse sel suvel 25-ndat aastapäeva. Kui veerandasada aastat tagasi ettenägelikud noortesõbrad raskustele vaatamata, muretsesid Muskoka ürgloodusesse skautlikele noortele isetegevuspaiga, ei osanud nad aimatagi, kui suure teene nad eesti ühiskonnale, eriti noortele, tegid. Aastatepikkuse töö, higi ja vaevaga, on rajatud ainulaadne eesti noorte laagriala terves maailmas.

Milles seisab siis Kotkajärve tähtsus? Kõigepealt — suur, vaba ja oma maa-ala. Toronto Eesti Skaudisõprade Seltsile kuuluvast 377 aakrist, on noorte kasutada 250 aakrit. Ülejäänu on Kotkajärve ülalpidajate — krundiomanike valduses.

Teiseks — ürgne, mitmekesine ja haruldaselt ilus ning palju tegevusvõimalusi pakkuv loodus. Kaks puhtaveelist järve mitmekesise taimestiku ja kaladega. Siinjuures ei tohi unustada ka loomastikku nii maal kui vees.

Kolmandaks — väljaehitatud laagrialad kõigi vajalike laagrihoonete ja õppevahenditega.

Kotkajärve on koht, kus kohtuvad gaid ja skaut, eesti noorus. Seal on tehtud tööd, mängitud, võisteldud ja higistatud nii ühe kui teise juures. Talvel suusatatud või käidud lumekingades, kõhuni lumes ning suvel paterdatud ülejala poris. Lõkketule ääres seotud sõprussidemeist on kasvanud välja keni perekondi, kus nii skauti kui gaidi on koduehitajaks või kaunistajaks viidud üle piiri ja üle merede.

Aastatega on ehitatud Kotkajärvele kõigile nõuetele, vajadustele ja seadustele vastavalt: köök, toidulaod, välissöökla, nägus moodne kohvik, võimas Peamaja, saun, ujumissillad, lõkkeorg koos tantsulavaga, metsakirik võimsa torniga, Hiis, spordiväljakud, laskerada, pesumajad ja käimlad.

Laagrialad on ühendatud teedevõrguga vee- ja elektrisüsteemiga.

Kotkajärve on väljaehitatud täielikult eesti ühiskonna nõu, jõu ja majandusliku panusega.

Noorteüksustel on omad Metsakodud, „Lembitul" terve küla, tared, laohoone ja raadiojaam.

„Rajaleidjate" „Rajatare" on varustatud kõigi mugavustega, moodne köök, laohoone, vanemate valmistatud ja noorte kaunistatud mööbliga. „Põhjala Tütred" said omale Kotkajärve esimese hoone — „Järvetare" — sellest on nad ehitanud toreda ja mugava metsakõdu, mängus nii vanemate kui noorte käed.

„Kalevi" kahekordsesse „häärberisse" mahub laagrite ajal ka haigla nii poistele kui tüdrukutele.

Kotkajärve on nagu Tallinn, mis kunagi valmis ei saa, on ta ju mõeldudki noorte isetegevuse paigana, kus alati midagi uut rajatakse, ehitatakse või istutatakse ja kui tore on Kotkajärvel vaadata paatide ja purjekate armaadat, purjekad poiste oma tehtud.

Suure maa-ala majandamisel on eriti kaasa aidanud noortesõbrad, noortejuhid ja teised, kes omavad krundid Kotkajärve läänеosas. Nende kukrust on siiani Kotkajärve maa- ja kinnisvaramaksud tasutud. Käsikäes noortelaagri väljaehitamisega on need usinad käed ka omale paarikümne suvila ümber ehitada jõudnud.

25 aasta jooksul on Kotkajärvel peetud 110 laagrit ja üritustest osavõtnute arv kogusummas ületab 11.000 osavõtja.

Möödunud suvel korraldati Kotkajärvel rahvusvaheline laager, arvult II, esimene oli USA-s.

Eriüritusena toimub 1967. a. alates Metsaülikool, mis toob Kotkajärvele noori üle maailma, samuti professoreid ja lektoreid. Metsaülikooli raames peeti ka ehtne, vanaaegne eesti pulm, rahvarõivais, leelotajate, isameeste ja pulmaemadega.

Igal sügisel kogunevad ka rahvatantsijad Kotkajärvele oma korralistele juhtide õppepäevadele.

Kokkuvõttes peame eriti rõhutama, et Kotkajärvel on nii noored kui ka vanad õppinud olema sõbrad, olema eestlased, seal tuksub ainult üks süda ja valitseb eesti vaim.

Kotkajärve on eesti nooruse vabariik ja on elavaks ausambaks kõikidele nendele tublidele eestlastele, kes visa tööga on jätnud tugevad jäljed Kanada kaljusesse pinda.

EGBERT RUNGE

Põgenike esimene varjupaik Austrias

VIIN (EPL) — Traiskirchenis, 25 km Viinist lõuna pool, asub poliitiliste põgenike laager, kust tuhanded inimesed on saanud esimest abi pärast jõudmist lähnde.

Pärast Teist maailmasõda on kokku ligi pool miljonit poliitilist pagulast pääsenud Austriasse, kel endal on ainult 7,5 miljonit inimest. Traiskircheni laager mahutab praegu korraga u. 2000 inimest. Põgenikud õpivad keeli — eriti inglise keelt.

On olnud lahkhelisidki pagulaste vahel, Eriti siis, kui Traiskirchenisse toodi 100 Tshiili pagulast, kelle vasakpoolsus mõjus „sotsialistlikust paradiisist" pääsenutele nagu punane rätik härjale.

Viimasel aja on idapõgenike arv kasvanud peagu kahekordseks, neid ilmub Austriasse u. 600 isikut kuus.

Paljud poevad läbi miiniväljade ja traataedade. Suurem osa põgenikest on 20—40 aastased. Suur hulk neist on kõrgema haridusega või eraldi väljakoolitatud spetsialistid. Idariigid kaotavad pagulaste näol palju oma andekast rahvastikust.

Pagulased veedavad laagris harilikult 3—7 kuud. Iga päev lahkub u. 30 inimest laagrist.

Suurem osa sõidab väikestes gruppides USA-sse ja Kanadasse.

Enamik pagulastest tuleb praegu Ungarist ja Poolast, viimasel ajal ka mõned Rumeeniast, Tshehhoslovakkia piirikontroll on liiga tugev, ainult üksikud pääsevad sellest läbi.

Paljud tõendavad, et Carteri inimõiguste aktsioon on neile andnud ergutust põgenemiseks.

Kommentaarid

Läänemaailmas nimetatakse praegust koostööpoliitikat kommunistlikkude riikidega detenteks, kuid N. Liidus on sellele pandud hoopis isesugune nimetus — pingelõdvendus. Nagu seda Helsingis allakirjutatud kokkulepetes proklameeriti, on sellel poliitikal väga suured ülesanded, kuna see peab viima idas ja läänes asuvaid rahvusgruppe üksteisele lähemale, süvendama humanistlikke sidemeid lääneriikide ja kommunistlikkude riikide vahel ning võimaldama perekondade ühendamist läbi raudse eesriide.

Pingelõdvenduse poliitika? N. Liit on viimasel ajal eriti veenvalt välja lasknud paista, mida tema selle poliitika all mõistab ja kuidas tema näeb rahvaste vahel humanistlikul alusel tihedate sidemete sõlmimist. Võtke see näide, kuidas üks ameeriklasega abiellunud venelanna tahab maalt välja pääseda ja oma mehe juurde minna, kuid talle ei anta väljasõiduluba. Meeleheitesse viidud naine tahtis paar päeva tagasi end vägivallale ja ebainimlikkusele tähelepanu juhtimiseks aheldada Moskvas Ühendriikide saatkonnahoonet ümbritseva aia külge, kuid vene politseinikud viisid karjuva naise toorelt minema.

Või veelgi parem hiljutine näide. Üle polaarpiirkondade lendav suur Lõuna-Korea reisilennuk eksis oma teelt ja sattus Murmanski lähedal Koola poolsaare kohal N. Liidu õhuruumi, kus vene jahilennukid selle ümber piirasid ja hoiatamatult tulistama hakkasid. Kaks reisijat said surma, paljud haavata, mõned elukardetavalt. Reisilennuk suutis hädavaevu hädamaanduda üle külmunud järve jääle ning see on ainult ime, et venelaste kuulidest ellujäänud inimesed surmasuust pääsesid. Tegelikult ei ole kaitsetute reisilennukite tulistamine punaste „õhukotkaste", repertuaaris eriliseks uudiseks, kuna vene lendurid tulistasid juba 1940. aastal Soome lahe kohal alla kaitsetu reisilennuki.

Kõiki sellelaadilisi numbreid, kus perekondade kokkuviimist takistatakse, ja kaitsetut ja relvastamatut reisilennukit hoolimatult ja jõhkralt tulistatakse nimetatakse sealpool raudset rimpa peenikese nimega „pingelõdvenduse poliitikaks". Need on ainult üksikud viimasel ajal juhtunud vahejuhtumid venelaste tõelise hoiaku ja poliitika iseloomustamiseks kuid läänemaailma silmade avamiseks ei piisa tõenäoliselt isegi nendest atraktsiooninumbritest.

*

Kui kommunistid Kambodzha 1975. aastal vallutasid ning seal kommunistliku rezhiimi kehtestasid, siis vajus see naeratavate inimeste ja pagoodide maa tihedalt ettetõmmatud raudse eesriide taha, mille taha vaatama ei ulatunud isegi paljude kommunistlike riikide delegatsioonide pilgud.

(Järg lk. 3)

TEISED LEHED

Jätavad kodumaa eestlased paljajalu

Ajaleht „Meie Elu" annab Torontos toimunud Eesti Rahvuslaste Kogu koosoleku kirjelduse ja tsiteerib Ülo Jürimaa ettekannet järgmiselt:

Rohkem kui 30 aastat vangipõlve ja puudust nii vaimsel kui materiaalsel alal on vajutanud kodueestlaste hingelisele ja füüsilisele olemisele siigava pitseri.

Sellest kõigest peaksid rääkima meile meie arvukad kodumaa külastajad. Sellest peaksid kirjutama meile meie ajalehed ja informeerima meid meie valitud rahvaesindajad. Aga sellest kõigest vaigitakse. Kuuled küll, kuis üks või teine daam on uhkeldanud oma karusnahkadega, või mõni toonud sealt kaasa 3 paari kingi — jättes seal 3 inimest paljajalu.

*

Nagu Ülo Jürimaa sõnavõtust nähtub, on asi hullem kui hull. Meil seni teada olevatel andmetel andsid pagulusest kodumaal käinud inimesed kodumaal tarbekaupade nappuse all kannatavatele sugulastele isegi ära osa oma seljariideid, rääkimata kingadest, käekottidest, kinnastest jne. Nüüd on Ülo Jürima järsku avastanud, et pagulaseestlased käivad kodumaalt kingi toomas ja jätavad oma seal elavad sugulased paljajalu. Kui Jürimal on tõesti siin Kanadas nii suur jalavarjude puudus, siis peaks ka temagi võtma ette matka kodumaale, et saada sugulastest uusi saapaid.

Skaudid ja gaidid annetasid teenetemärke

Eesti Gaidide Liit Kanadas Keskbüroo poolt jüripäevaks välja antud ringkirja kohaselt on gaidjuhi teenetemärgi Põhjatähe III-järk annetatud ngdr Reet Marleyle.

Skautlusele osutatud teenete eest on Eesti Skautide Liit annetanud skaudijuhi teenetemärgid Kanadas järgmistele skaudijuhtidele: Põhjatäht II-järk Asko Kütti'le ja Mart Pedel'ile ning Põhjatäht III-järk Voldemar Adelson'ile ja Peeter Loite'le.

Gaidlusele ja skautlusele osutatud abi ja teenete eest on Kanadas annetatud gaidi- ja skaudisõbra teenetemärk Tammetäht I-järk Arthur L. Jackson'ile ning Tammetäht II-järk Endel Luigele, Eduard Kuutma'le, Aino Toiger'ile ja Hilja Varik'ule.

VALVEARST NÄDALALÕPUL

29. ja 30. aprillil on valvearstiks dr. T. Kuutan, tel. 751-6141.

Peetri kogudusele kingiti õpetaja portree

Pühapäeval, 16. aprillil Peetri kirikus peetud noorte jumalateenistusel annetas koguduse nõukogu liige Georg Poom kogudusele oma õpetaja praost Oskar Puhmi portree. G. Poom on maalimist juba Eestis õppinud ja maalis praost O. Puhmi oma lahkunud abikaasa mälestuseks.

Kogudusele tehtud kingituse tegi teattavaks nõukogu esimees Tiit Tralla. Pärast jumalateenistust oli koguduse liikmeil võimalus portreega tutvuda, mille juurde oli välja pandud ka kuninganna Elizabeth II 25. aasta juubeli mälestusmedal, mis O. Puhmile anti ta silmapaistvate teenete eest ühe etnilise koguduse rajamisel ja eestlaste usulisel teenimisel.

ESTO MUTUAL FUND, LTD.

Aktsia hind reedel, 21. apr. $6.44

Walwyn, Stodgell, Cochrane Murray Ltd

145 King St. W., Room 1900
Toronto, Ont. M5H 1J8.

Telefon päeval 364-1131
õhtul 925-6812

H. KIRIK
Insurance Agency

KINDLUSTUSED

23 WESTMORE Dr., Suite 206
Rexdale, Ont. M9V 3Y7
Tel. 745-4622

Kommentaarid

(Algus lk. 2)

Nüüd on siiski ühte-teist Kambodzhast välismaailma tilkunud. Ja see informatsioon, mis sealt välja on pääsenud, on ülimalt kurb ja masendav. Julm kommunistlik rezhiim on tühjendanud elanikest pealinna Phnom Penh'i ja kõik teised suuremad linnad. Inimesed on aetud loomakarjadena džunglitesse, kus nad on pandud labidatega ja kirkadega uudismaad rajama. Sajad tuhanded, võibolla isegi miljonid inimesed on surnud ebainimlikes tigimustes ja alatoitluse tagajärjel. Paljud elanikud on kommunistide poolt lihtsalt mõrvatud, kuna inimelul ei ole uues Kambodzhas mingit väärtust. Üks lääneriikide diplomaatidest, kellel õnnestus viibida lühikest aega Kambodzhas, mainib olukorra iseloomustamiseks lihtsalt, et inimeste elu Kambodzhas on viidud koopaelanike elutasemele.

Selle masendava olukorra taustal on Ühendriikide president Carter pidanud vajalikuks deklareerida, et Kambodzha praegune rezhiim on inimõiguste kõige suurem vägistaja ja põhjustanud sadade tuhandete inimeste surma.

Poliitilised vaatlejad mainivad, et see on Carteri kõige kaugeleulatuvam väljendus, mis ta on avaldanud inimõiguste rikkujate arvel. Sel puhul ei ole vist üleliigne meelde tuletada, et Ühendriikide endine president Nixon mõisteti omal ajal ja mõistetakse veel praegugi hukka, et ta oli julgenud saata Ühendriikide pommilennukid Kambodzha kommunistide rünnakuksusi pommitama kui need pealinna Phnom Penh'ile lähenesid. Suur osa Ühendriikide üliliberaalseid ringkondi ja nende kontrolli all olevaid ajalehti peab veel praegugi Kambodzhas valitsevaid terroriste progressiivseteks ja ei ole loobunud Nixoni hurjutamisest. Sellises olukorras tundub president Carteri hukkamõist kiiresti aurava veetilgana, mis on langenud kivisele pinnale.

AMI

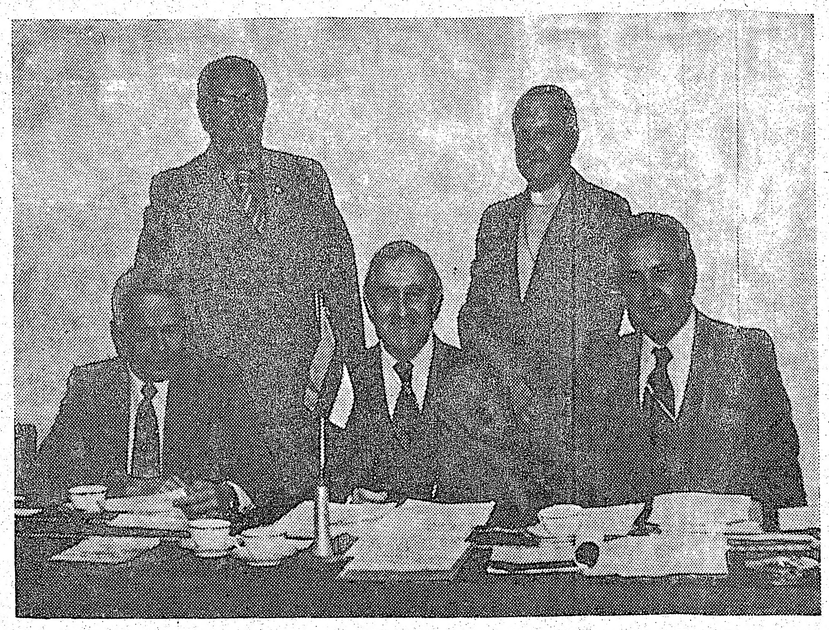

Eesti Sihtkapital Kanadas möödunud pühapäeval peetud peakoosolekul valiti endine juhatus tagasi. Pildil osa juhatusliikmeid koosoleku juhatuse laua taga, istuvad (vasakult) Kenneth Meipoom, Hans Lupp ja Henn Mäeste, seisavad H. Teder ja A. Taul. Foto: Vaba Eestlane

Sudburys arutati luteri kiriku päevamuresid

E.E.L.K. Kanada praostkonna sinod möödunud laupäeval

Möödunud laupäeval toimus Sudburys, Ontarios EELK Kanada praostkonna sinod, millest osa võtsid umbes 20 koguduste esindajat, kuus Kanada eesti koguduste õpetajat ning külalistena piiskop K. Raudsepp ja kohalik soome koguduse õpetaja J. Joensuu. Kogu laupäevane päev möödus pideva töö tähe all ning laupäeva õhtupoolikul toimus päevakava lõpetamisel jumalateenistus armulauaga, kus teenisid abipraost T. Nõmmik ja õp. A. Taul.

Praostkonna vaimulikkudest olid sinodile saabunud praost O. Puhm, abipraost T. Nõmmik ja õpetajad O. Gnadenteich, Heino Laaneots, Andres Taul ja Vancouveri eesti koguduse uus õpetaja Thomas Vaga.

Pärast õp. Thomas Vaga avapalvust avas ja rakendas koosoleku praost O. Puhm, kes esitas ka praostkonna tegevuse aruande.

Praost mainis, et ta on külastanud ja jumalasõnaga teeninud praostkonna kogudusi, hoides sellega tihedat kontakti kogudustega ja õpetajatega.

Thunder Bay ja Sault Ste. Marie eesti koguduste teenimine on korraldatud selliselt, et Thunder Bays on hooldajaks õpetajaks O. Puhm ja Sault Ste. Maries praostkonna vikaarõpetaja Udo Petersoo. Neid kogudusi aitab praegu teenida ka õpetaja J. Teras Chicagost.

Praostkonna nõukogu on pidanud tarvilikuks, et kehtiks kindlam kord ühest kogudusest teise üleminekul kirikutähe nõutamisega eelmisest kogudusest ja liikmemaksu kohustuse täitmisega endisele kogudusele.

See aitakse vältida juhtumeid kus teatavad inimesed kogudusi omapoolsete panusteta ainult kasutavad ametitallitusteks ja dokumentide hankimiseks.

EELK Kanada koguduste 1977. aasta aruannete alusel elas 1977. aastal Kanadas 13.419 eesti luterlast. Võrreldes 1976. aastaga oli kahanemine 261. Üldarvust kuuluvad kogudustesse 8878. Liikmemaksu kohustuslike arv on jäänud peaaegu endiseks ulatudes 4595 isikule. Kanadas töötab 13 eesti luteri kogudust.

Õpetajaid on 7 ja majanduslik läbikäik 308.173 dollarit.

Rahalise aruande esitas laekur E. Heinsoo. Praostkonna tulud olid koos 1976. aasta ülejäägiga 2591.58 dollarit kuna kulud olid tunduvalt väiksemad, siis aruanne lõppes ülejäägiga 1450.99 dollarit. Aruanded kinnitati.

Tegevuskava esitas praost O. Puhm, kes rõhutas, et Noorte-Aastal tuleks erilist tähelepanu pöörata lastele ja noortele. Tuleks koostada palveraamatuid ja leeriõpikuid ja jätkata uue ajakohase lauluraamatu koostamist, milline töö on varjusurmas. Samuti tuleks leida usust huvitatud noori, kes on tahtelised ja võimelised pühendama endid pastori ametile. Praost mainis ka, et kavatsetavas Usuteaduslikus Instituudis valmistatakse usulise huviga koguduste liikmeid ette õpetaja abiliste ülesandeid täitma. Kõneleja peatus lõpuks segaabielude juures, nentides,

et iga aastaga muutub aktuaalsemaks ingliskeelne töö meie koguduste juures.

Rahalise eelarve kandis ette laekur E. Heinsoo, mis on tasakaalus 2970 dollarit. Aruanded kinnitati. Samuti kinnitati ettepanek, mille kohaselt leeriõpiku väljaandmiseks määrati 500 dollarit. Õpiku koostamiseks moodustati viie-liikmeline komisjon kuhu kuuluvad Torontos tegutsevate Peetri, Vana Andrese ja Kolmainu koguduste esindajad ja nendele lisaks esindajad Vancouveri ja Montreali kogudustest.

Valimiste juurde asumisel teatas senine laekur E. Heinsoo, et ta enam ei kandideeri. Tema asemele valiti L. Vahtras Hamiltoni kogudusest. Revisjonikomisjoni valiti E. Heinsoo, A. Roost ja E. Kuuskne.

Vaimuliku Instituudi asutamist ja probleeme käsitasid lähemalt piiskop K. Raudsepp ja praost O. Puhm.

Pärast lõunavaheaega pidas usulisel teemal „Õigeksmõistmine" ettekande Montreali Jaani koguduse õpetaja H. Laaneots ning piiskop K. Raudsepp refereeris teemal „Kiriku juriidiline olukord kodumaal". Piiskop esitas oma ettekande kodumaalt saabunud dokumentide ja materjalide põhjal, kirjeldades detailides usklike ja koguduste rasket olukorda kodumaal.

Nii näiteks kui kogudus ehitab ise omal kulul kiriku, siis võib riik selle igal ajal üle võtta ning kõik kiriku varandused omandada.

Koosolekul algatatud küsimuste all mainis Sault Ste. Marie koguduse esindaja V. Kaldma, et kogudused peaksid aitama kaasa vanadekodudes elavate inimeste koondamiseks eestlastele vastuvõetavatesse vanadekodudesse, kus vanad kohtuksid rahvuskaaslasi ning ei tunne endid mahajäetuna. Järgmiseks sinodi ajaks määrati laupäev, 21. aprill 1979. aastal.

Sinod toimub Torontos ja selle korraldab Toronto Kolmainu kogudus.

Sinodile oli saabunud kirjalikke tervitusi õpetajatelt ja assessoritelt ning suusõnaliselt tervitasid Sudbury soome koguduse õpetaja J. Joensuu ja Sudbury eesti koguduse esimees hr. Linnak.

Õhtupoolikul, algusega kell 4:30 p.l. toimuse sinodi-lõpujumalateenistus.

Islandi lehe tähelepanu Eestile

Islandi ajaleht „Morgunbladid" avaldab oma 19. märtsi numbris üle kahe leheküljе ulatuva artikli Eesti Vabariigi 60. aastapäeva puhul.

Põhjalikule ülevaatele Eesti saatusekäigust on juurde lisatud Nõukogude Vene orjalaagrite kaart.

Edasi on artikli juures president K. Pätsi pilt koos lapselastega ning fotokoopia tema viimasest läkitusest kaasmaalastele. Kõik kolm K. Pätsi poolt vangistusest väljasaadetud kirja on tõlkes edasi antud.

KÕIKIDEKS KINDLUSTUSTEKS

H. LATER & CO. Ltd.
"INSURANCE"
582 Bathurst St., 4 kord
Bathurst—St. Clair)
Telefon kontoris 653-7815 ja 653-7816

KAASMAALASED

Laenu vajaduse korral kasutage Toronto Eesti Ühispanga madalaid laenuintressimäärasid.

HÜPOTEEKLAENUD 9,75% aastas
Intressid arvestatud veerandaasta viisi. Laenud on lahtised.

PERSONAALLAENUD 10,2% aastas
Personaallaenud on laenuvõtja surma või jäädava töövõimetuse puhul kindlustatud $10 000.— ulatuses.

ÜHENDUSES ON JÕUD!

TULUMAKSULEHTEDE TÄITMINE
Kivi Income Tax Service
234 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Telefon kontoris 466-4813, kodus 759-3583
PENSIONÄRIDELE HINNAALANDUS

KALA SUITSUAHJUDE LÕPLIK VÄLJAMÜÜK
M. OKSANEN, 259 Dewhurst Blvd. N., Toronto, Ont. M4J 3K7
Tel. 463-9194

Tuhanded sakslased tulevad koju

BONN — Aasta 1977 oli Bonni idapoliitikas vähemalt ühes suhtes edukas: 54.200 sakslast saabusid Ida- ja Kagu-Euroopast Lääne-Saksamaale. Eelmine rekordaasta oli 1958, mil Lääne-Saksamaale saabusid 100.000 inimest idast. Suurim osa ümberasujaist on varem kuulunud mitmel maal asuvaisse sakslaste rahvagruppidesse, kus viimastel aastakümnetel on üha rohkem leidunud neid, kes on soovinud lääne minna, pealegi kus paljudel on sugulasi. Teised aga ei tundnud, et Ida-Euroopa olud oleksid neile küllalt meelitavad paigale jäämiseks.

Ainult Poolast saabus möödunud aastal 32.811 sakslast. Poola näitas sellega oma valmisolekut 1976. aastal Lääne-Saksamaaga sõlmitud kokkuleppest kinni pidamiseks, mille järgi nelja aasta jooksul ummes 120.000 soovijat võivad lääne asuda.

Nõukogude Liidust saabus samal aastal 9.200, mis on umbes 10% ümberasuda soovijaist.

Rumeeniast saabus 10.962 saksi ja shvaabi hõimudesse kuuluvat rumeenlast. Saksa päritoluga isikuid olevat Rumeenias veel 340.000, kellest Bonni arvamise kohaselt 80% sooviksid lääne asuda. Pärast sõda on Rumeenia ametivõimud andnud lahkumiseks loa 60.000 inimesele. Kui riigikantsler Helmut Schmidt külastas hiljuti Rumeeniat, siis lepiti kokku, et alates 1982. aastast lubatakse Rumeeniast lahkuda aasta jooksul 11.000-l sakslasel perekondade ühendamise kokkuleppe raamides.

Rumeenlased nõuavad, et ümberasuda soovijail tuleb täita vastav sooviavaldus, kuid paljudel pole õnnestunud sellise planketi saamine, kuna selle saamiseks on vaja erilist luba.

Saksamaal loodetakse siiski, et kergendus sellelgi alal teeb ümberasumise vabamaks ja tasuta reisimise hõlpsamaks.

VABA EESTLANE
kaks korda nädalas

Maksab Kanadas:		Väljaspool Kanadat:
Aastas	$30.—	$32.—
Poolaastas	$16.—	$17.—
Veerandaastas	$ 9.—	$ 9.50

KIRIPOSTIGA

Kanadas:		USA-s:
Aastas	$48.—	$53.—
Poolaastas	$25.50	$27.50
Veerandaastas	$13.50	$15.—

LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse:
Aastas $62.—, poolaastas $31.50, veerandaastas $16.50

Aadressi muudatus 30 senti. Üksiknumbri hind 35 senti.

Kanada aadressidele palume märkida „POSTAL CODE" ja USA aadressidele „ZIP CODE"

Pangatshekk või posti rahakaart kirjutada Free Estonian Publishers nimele.

Tellimine saata:
VABA EESTLANE
P.O. Box 70, Postal Stn. C, Toronto 3, Ont.
M6J 3M7

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavalise / kiripostiga alates „----" ----------
---------- 197 . Tellimise katteks lisan $ ---------- siinjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga. (Raha saata ainult tähtkirjas).
Nimi ----------
Aadress ----------

World famous Pianos
Hea klaver on eluaegne investeering!
Suur valik tunduva hinnaalandusega.
Ka rentimine.
Saadaval kõik muusika instrumendid.
REMENY
HOUSE OF MUSIC LTD.
553 Queen St. West, Toronto
M5V 2B6 ◎ Tel. 363-1966

ILMAR HEINSOO INSURANCE
Eesti Majas
958 Broadview Avenue, ruum 202,
Toronto, Ontario M4K 2R6
Telefon 461-0764

TOETAGE MEIE VABADUSVÕITLUST
oma panusega
EKN-ule Kanadas!
958 Broadview Ave.,
Toronto, Ont.
M4K 2R6

(Järg lk. 3)

ÕNNETU SURMA LÄBI LAHKUNUD KALLIST ONU JA RISTIISA

dipl.ins. ELMAR MÕTTUS't

sündinud 8. detsembril 1895 Tahevas
surnud 23. aprillil 1978 Stokholmis

mälestavad kurbuses

ATS ja MAIMU HELLAT
JÜRI ja AINO HELLAT
ELSA HELLAT Stokholmis
dr. E. HELLAT-KINERT abikaasaga Stokholmis

Avaldame sügavat kaastunnet MAIMU VARIK'ule ja VALDEKO MEIER'ile perekondadega nende ema

HERMINE TERRIS-MEIER'i

surma puhul Kodu-Eestis

Kaastundes
HELMI ja PILVI

Tänuavaldus

Südamlik tänu kõigile sõpradele, kaasvõitlejatele ja organisatsioonidele, kes minu abikaasa ja meie isa, vanaisa ja vana-vanaisa

JOHAN HOLBERG'i

viimsele teekonnale saatmist austasid ja tema muldasängitamist rohkete lilledega kaunistasid. Eriline tänu õp. A. Taul'ile, peakonsul I. Heinsoo'le, korp! Sakala seeniorile, hr. K. Tori'le, õp. U. Petersoo'le, EKL seeniorile ja kõigile sõpradele, kes kõnes ja järelhüüdeis leinajaile lohutust tõid. Samuti südamlik tänu sõpradele T.E. Meeskoorist, kelle lauluhelid aitasid kadunut teele saata.

abikaasa MARTA
tütar IRENE perekonnaga

ARMAST SÕPRA

FRIDRICH VAIK'u

surnud 19. aprillil 1978

Sina teed, et inimene jälle põrmuks saab ja ütled:
„Tulge tagasi inimese lapsed!"
Laul 90:3

mälestab kurbuses
PRIIDU LUKK abikaasaga
Richmond'is, B.C.

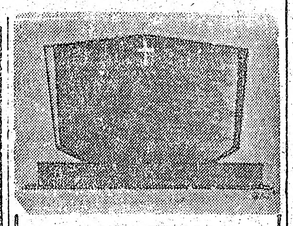

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
(Davisville & Eglintoni vahel)
487-2147, õhtuti 447-1206
Nigul Virro

EESTI SIHTKAPITAL KANADAS
meie ühiskonna teenistuses
Eesti Majas
958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

JOHAN HOLBERG'i

mälestab leinas

MARIE NEUMANN

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 106 aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.

467 Sherbourne St., Toronto 5, Ont.
Telefon 924-1468

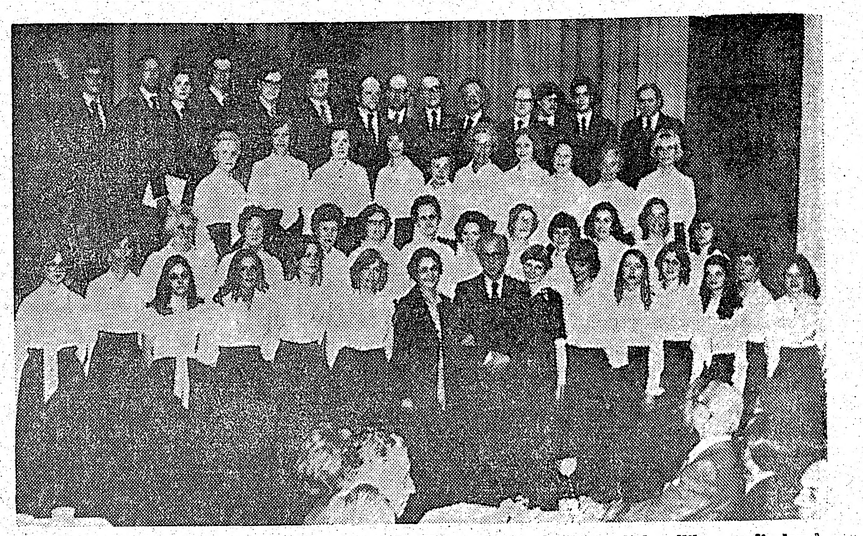

Hamiltoni Eesti Seltsi segakoor ja „Helletajad" Vana Andrese kiriku seltskondliku saali laval. Keskel esiplaanil pianist Eva Rammo ja koorijuht Olaf Kopvillem. Foto: J. Kreilis

Hamiltoni koorid Vana Andrese aastapäeval

Suur rahvahulk jumalateenistusel ja koosviibimisel

Toronto Vana Andrese kogudus, kes hiljuti pühitses oma jumalakoja 100. sünnipäeva, tähistas möödunud pühapäeval suure rahvahulga osavõtul koguduse 29. aastapäeva. Kogudusele oli sel puhul külla saabunud Hamiltoni Eesti Seltsi Segakoor ja noortekoor „Helletajad" Olaf Kopvillemi juhatusel, kes pakkusid pärast jumalateenistust toimunud kohviõhtul rikkaliku luule ja laulupõimiku.

Jumalateenistuse ajal oli suur Vana Andrese kirik rahvast peaaegu tulvil. Jumalateenistusel teenis ja jutlustas õpetaja A. Taul, kuna jumalateenistust kaunistasid oma lauluettekannetega sopran Helmi Betlem, kes laulis V. O'Hara „Mu palve rändi" ja S. Liddle „Kui armsad on Su hooned" ning Hamiltoni Eesti Segakoor ja „Helletajad", kellede repertuaaris oli R. Toi „Saage rõõmsaks, ristirahvas!" ja sama autori „Su sõna valgustab". Orelisaade oli J. Kivik'ult ja Eva Rammo'lt. Hamiltoni koori juhatas Olaf Kopvillem.

Pärast jumalateenistust toimuvale kohviõhtule jäi kiriku suur saal paratamatult kitsaks ning osale külalistele tehti ruumi kõrvalruumis, kust oli võimalik läbi avatud uste kava jälgida.

Sissejuhatava sõnavõtuga esines koguduse esimees A. Roost, kes tervitas Hamiltonist saabunud külalisi ja koguduse liikmeid ning mainis, et koguduse elu möödunud tegevusaasta jooksul on olnud väga edukas. Ta tänas möödunud aastal tehtud töö eest koguduse õpetajat A. Tauli ning kõiki koguduse organeid ja nende juhte. Esimees nentis, et Vana Andrese kiriku 100. aasta juubel, mis televisioonis ülekanadaliselt edasi kanti, äratas suurt tähelepanu

ning õpetaja A. Tauli jutlusele reageeriti isegi Ottawast vene saatkonnast, kust telefoni teel õpetajale püüti selgeks teha, et N. Liit ei annekteerinud Eestit vaid Eesti liitus vabatahtlikult N. Liiduga.

A. Roost andis ka lühikese ülevaate eelmisel laupäeval Sudburys toimunud EELK praostkonna sinodist. Koguduse tegevuskavas on sügisel korraldada üks suurem ühine kontsert-jumalateenistus koostöös Vana Andrese kirikus tegutseva läti kogudusega. Esimehe sõnavõtule järgnes traditsiooniline ühislaul „Eesti lipp".

Kavalises osas esines esmajoones kolme meeleolulauluga Andres Tamm, kes saatis ise oma laule kitarrihelidega. Teiseks solistiks oli pianistina Toronto eesti ühiskonnas populaarsuse võitnud Peeter Tammearu, kes esitas talle omase kindlusega ja sisseelamisega Chopini ja Liszti muusikat. Mõlemad solistid said teenitult suure aplausi osaliseks.

Kava teises osas Hamiltoni Eesti Segakoor koos tütarlastekoori „Helletajatega" andsid Olaf Kopvillemi juhatusel ja Eva Rammo klaverisaatel kergemas zhanris luule ja laulude põimiku, mille oli koostanud Ivar Rammo. Olaf Kopvillemi käsutuses oli pika kava esitamisel kaks koori, milliseid ta kasutas ühendkoorina ja eraldi, mitu deklamaatorit, kelledest peaosi kandsid E. Kink ja I. Rammo, kanneldaja H. Bohl, kes esitas kava vahepaladena kandlemuusikat.

Olaf Kopvillem oskas selle keerulise muusika ja sõnalise osa masinavärgi panna paindlikult ja sujuvalt tegutsema ning tulemuseks oli ühtlaselt ja pidevalt voolav laulude ja luulepõimik,

mille koostamisel oli välditud raskemaid laule ja asetatud pearõhk bravuursetele, meeleolulistele ja humoristlikele paladele.

Hamiltoni Eesti Seltsi Segakoor, kes esines 33-liikmelises koosseisus (14 mees- ja 19 naislauljat) pani enda autoriteetselt maksma tasakaalustatud tugeva koorina, kellega koorijuht O. Kopvillem on teinud tõsist tööd ja kellé võimetega oleks huvitav tutvuneda raskemate ülesannete puhul.

Varemaegsetest esinemistest tuntud 15-liikmeline „Helletajate" koor rõõmustas jällegi oma suure laulurõõmuga ning nüanssides väljatöötatud palade distsiplineeritud esitamisega.

Rohkearvulisele kuulajaskonnale jätsid esinejad ja esitatud kava ilmselt parima mulje, mida kinnitasid pikad ja soojad aplausid.

Külakosti toojaid tänas Vana Andrese koguduse esimees A. Roost ning talle vastas Hamiltoni Segakoori esinaine Vilma Landers, kes tänas omakorda hea vastuvõtu eest ning soovis palju õnne ja edu Vana Andrese kogudusele, selle nõukogule ja õpetajale.

Eestlane sai auto all surma

Stokholmis sai 23. aprillil õnnetult surma 82-aastane diplomeeritud insener Elmar Mõttus, kes üle tänava minekul jäi pealesõitva auto alla. Autojuht ütles, et silma paistva päikese tõttu ei näinud ta üle tänava minejat õigel ajal ega suutnud enam oma sõidukit peatada.

E. Mõttus on sündinud Tahevas 8. detsembril 1895. Õppis Viini ülikoolis ja töötas selle järel Tallinna linna ehitusinsenerina.

Õpetaja A. Raidur külastab Torontot

Torontosse saabus külastusreisile peapiiskopliku koguduse õpetaja Stokholmist August Raidur. Teda kutsus Torontosse rootsi kogudus oma 25. aastapäevaks, 16. aprillil, tasudes reisikulud. Aug. Raidur oli enne Rootsi tagasi asumist selle koguduse õpetajaks, olles ühtlasi olnud ka koguduse rajajaks. Tema Kanada reisi kasutab EELK Thunder Bay kogudus, paludes teda pidama külalisjutlustajana teenistust. Õpetaja A. Raidur jääb Torontosse 5. maini. Tal oli Torontos ka oma eesti lut. kogudus.

Laste registreerimine Jõekääru suvekodusse alanud

Vaatamata sellele, et kevad oma tulekuga kavatseb veel viivitada, on T. E. Naisselts alustamas ettevalmistustöid Jõekääru suvekodu korrastamiseks, et ka eeloleval suvel avada oma uksed eesti keelt kõnelevale noorsoole.

Suvekodu avamine koos 25 a. juubeli pühitsemisega toimub pühapäeval, 9. juulil, kell 12 päeval. Suvekodu tegevus kestab 19. augustini, seega kuus nädalat.

Laste registreerimine suvekodusse on alanud, registreerimismaks enne 31. maid on $5.— lapselt, peale tähtaega $10.— lapselt. Registreerimisi võtab vastu Helje Valter, telef. 491-6493, kirjalikult pöörduda Helje Valteri poole aadressil: 31 Wishing Well Dr., Agincourt M1T 1M9.

Tähtpäevadest palutakse kinni pidada, kuna see kergendab suvekodu avamisega seosesolevaid eeltöid.

Suvekodu osavõtumaks esimeselt lapselt perekonnas on $50.— ja igalt järgnevalt lapselt $45— nädalas. Korrastustööde tasu $40.— perekonnalt või kaks kuuetunnilist talgupäeva.

Et lastevanemad ja noortesõbrad oleksid teadlikult töödest mis erinevatel talgupäevadel toimuvad, avaldame siinjuures koos kuupäevadega ka ettenähtud talgutööd:

Väliste korrastustööde, söögisaali ja seltskondliku ruumi puhastamise ja puude lõikamise talgud peetakse laupäeval, 27. mail. Tarede siseremont — värvimistööd, uste ja akende ja katuste parandamine toimub laupäeval, 3. juunil. Parandustööd, tarede ja sauna puhastamise talgud toimuvad laupäeval, 17. ja pühapäeval, 18. juunil.

Talgutest osavõtt toimub eelregistreerimise korras, mis on vajalik tööde ettevalmistamiseks. Neile, kes soovivad talgutest osa võtta registreerida järgmistele isikutele: Leili Nurm 763-5478, Nora Valter 759-2405 või Helje Valter 491-6493.

Talgulistel palutakse koguneda söögisaali juurde kell 9 hommikul. Talgutele kaasa võtta, reha, labidas, kirves ja puutöötegijatel vastavad tööriistad.

Talgulistele pakutakse kohvi ja tööpäeva lõpul sooja suppi.

Loodame lastevanemate ja noortesõprade heatahtlikule abile Jõekääru suvekodu kaunimaks ja paremaks muutmisel.

T. E. NAISSELTSI
JUHATUS

Tänuavaldus

Pärnumaalaste Seltsi juhatus tänab kõiki neid, kes abistasid oma annetustega ja abiga seltsi peo head kordaminekut 21. aprillil s.a. Torontos Tartu College'is. Suurim tänu ka kõigile pidulistele!

Peol korraldatud loteriil on väljavõtmata valged loosipiletid nr. 96 ja 38 ning lillad 88, 72 ja 9. Informatsiooniks helistada P. Härm, telefon 699-1979.

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave.
Toronto, Ont.
M4K 1N8

Tel. 466-1951 või 466-1502

LEERIPÄEVALILLEDE ostuks äri avatud pühap., 7. mail 10—2 p.l.

Räägitakse eesti, läti ja inglise keelt.

liku saali laval.
Foto: J. Kreilis

äeval

süünipäeva, tähis-
Kogudusele oli sel
" Olaf Kopvillemi
luule ja laulupõi-

4 mees- ja 19 nais-
enda autoriteetselt
kaalustatud tugeva
ga koorijuht O. Kop-
nud tõsist tööd ja
ga oleks huvitav
kemate ülesannete

test esinemistest
ikmeline „Helletaja-
rõõmustas jällegi
laulurõõmuga ning
väljatöötatud pala-
neeritud esitamisega.

le kuulajaskonnale
d ja esitatud kava
a mulje, mida kinni-
soojad aplausid.

oojaid tänas Vana
guduse esimees A.
lle vastas Hamiltoni
naine Vilma Lan-
as omakorda hea
t ning soovis palju
Vana Andrese kogu-
nõukogule ja õpeta-

suve-

e siinjuures koos
ka ettenähtud tal-

rastustööde, söögi-
kondliku ruumi pu-
puude lõikamise
kse laupäeval, 27.
siseremont — värvi-
ja akende ja katus-
ine toimub laupäe-
Parandustööd, tare-
puhastamise talgud
päeval; 17. ja pühа-
unil.
savõtt toimub eelre-
korras, mis on va-
ettevalmistamiseks.
ovivad talgutest osa
eerida järgmistele
ili Nurm 763-5478,
759-2405 või Helje
93.
palutakse koguneda
rde kell 9 hommi-
e kaasa võtta, reha,
es ja puutöötegijatel
riistad.
pakutakse kohvi ja
l sooja suppi.

lastevanemate ja
e heatahtlikule abile
ekodu kaunimaks ja
uutmisel.

E. NAISSELTSI
HATUS

ldus

aste Seltsi juhatus tä-
d, kes abistasid oma
ja abiga seltsi peo
inekut 21. aprillil s.a.
tu College'is. Suurim
le pidulistele!
ddatud loteriil on väl-
elged loosipiletid nr.
lillad 88, 72 ja 9. In-
s helistada P. Härm.
79.

Torontos toimus 15. aprillil Kanada Ehtilise Ajakirjanike Klubi pidulik lõunasöök, kus austati ka klubi liikmeid aasta parimate saavutuste eest. Vastava diplomi sai ka 84-aastane ethnilise pressi fotomees Joseph Kreilis, kelle fotod on ilmunud pidevalt ka „Vaba Eestlases". Pildil näeme diplomi üleandmist J. Kreilisele (vasakul).

Skaudinooruse paraad - kevade signaal

250 noort marssis Dennison Armoury's — Auhinnad, edutamised, teenetemärgid

Pühapäeval, 23 aprillil kell 3.00 p.l. algas Põhja-Torontos asuvas Toronto tankirügemendi treening-hallis eesti skautliku noorteüksuste jüripäeva paraad. Viis üksust — gaidlipkonnad „Põhjala Tütred", „Rajaleidjad", skautüksus Lembitu Malev ja skautlipkonnad „Kalev" ja Viking" olid rivis umbes 250 noorega. Pealtvaatajaid — vanemaid ja külalisi umbes sada. Paraadi korraldas presideeriv lipkond „Põhjala Tütred" ja juhtis gdr Margot Nortmaa.

Jüripäev satub õigele jüripäevale, 23. aprillile iga seitsme aasta tagant. Tänavu see juhtus nii. lisaks sellele on Noorte-Aasta ja soe kevadpäike tuli välja pärast pikka külma-perioodi. Kõik need kokkusattumused panid tilgakese tuld ja elurõõmu lisaks Toronto eesti skaudinooruse kevadparaadile, mis algas piduliku sissemarsiga Dennison Armoury treeninghalli, kus harilikult õppust teevad Toronto tankirügemendi sõdurid. Noorteüksuste erinevad vormiriietused, lipusinised kaelarätid ja särbid, lehvivad lipud ja sümbolid, nagu nuiad, kilbid, mõõgad, odad ja nooletuped annavad noorteüksuste rivile sära, mida ei oma ükski teine rivi.

Tankirügement — traditsioonilise nimega „Governer General Horse Guard" on omamoodi „eesti väeosa", kuna selle „Cadett Squadronis" — õppe-eskadronis tegutseb kolm eesti ohvitseri.

Kaks nendest, kapten dr. Jaan Roos ja kapten abipraost Tõnis Nõmmik, olid kohal Kanada sõjaväe mundris — esimene korrapidaja-ohvitserina, teine noorteparaadi vaimulikuna.

Presideeriva lipkonna juht Margot Nortmaa raporteeris noortemalevate juhtidele ja jalutas „nelja suurega": peagaid Hilja Kuutma, peaskaut Jaan Lepp, malevate juhid Tiia Kütt ja Silver Kask, üksusi tervitama. Üksused vastasid juhtlauseid hõigates. Lauldi ühiselt Kanada rahvushümni.

Paraadi pealaua juures süüdati tõrvik ja gaid Kristina Valter deklameeris Gustav Suitsu „Elu tuli". Abipraost Tõnis Nõmmik oma palvuses meenutas möödunud aastal igavikku lahkunud noortesõpru Johanna Pätsi ja Arnold Voltrét, kelle innustus, rahvuslik ja kristlik meelsus jäävad noortele kauniks eeskujuks.

Mõttesillaks kodumaale luges Ingrid Piil Tiina Kaigas'e päevakohase luuletuse. Lauldi Eesti hümni.

Noori tervitas Toronto Eesti Skaudisõprade Seltsi lahkuv esimees Egbert Runge, kuna uus juhatus ei olnud veel oma esimest koosolekut pidanud uue esimehe valimiseks. Ta tuletas noortele meelde, et tänavu on Kotkajärve sünnipäev — veerandsada. Skautide maleva juht Silver Kask teatas TESS-i vana juhatuse lahkumisest, tänas neid tehtud töö eest ja organiseeris noortelt kõlava tänu „suur aitäh!" Järgnes ringkirjade ettelugemine ja teenetemärkide ning edutuste üleandmine. Ringkirju lugesid Ene Lüdig ja Siiri Lepp ning Valter Piigli. See toimus aja võitmiseks vaheldumisi ja tublide noorte grupid rivistusid laua ette, kus märke ja dipomeid üle andsid skautide maleva vanem Ermi Soomet ja mõlemad malevate juhid. Kõikide edutatud ja teenetemärke ning kiitust saanud noorte nimed on meie lehes toodud eraldi.

Hundude pesadevahelise võistluse tulemused tegi teatavaks maleva hundutöö juhataja Lia Pikkov ja andis üle auhinnad.

Kalevi ja Viikingi lipkondade poisid said auhindu laulu-eest, Lembitu Maleva noolepoisid konstrueerisid kõige kõrgema hambatikkudest torni. Skautide salgavõistluse tulemused kuulutas välja skuditöö juhataja Ervin Aleve ja andis igavesti rändava Põhjakotka lipu võitjatele — Lembitu ammukütide rebastele, keda juhib Erik Runge. Maleva parima laskuri trofee andis Silver Kask Toomas Vanaseljale Kalevi lipkonnast.

Noorte õnnetaalrite levitamise tulemused tegid teatavaks malevate majandusjuhid Elsa Lindre ja Mart Pedel.

Poiste poolel oli müüdud umbes 2000 õnnetaalrit, nendest üle poolte — $1100.00 Lembitu Maleva poiste poolt, kes paari erandiga moodustasid ka preemia-saajate rivi.

Parim taalrite levitaja oli Markus Pedriks Montrealist — $100.00

Põhjala Tütarde lipkonna juhi Margot Nortma käskluse järele tegid üksused pöörde paremale, joondusid ja algas paraadimarss. Marsimuusika tuli seekord helilindilt ja valjuhääldajatest.

Väikesed hellakesed ja hundud, gaidid ja skaudid, noored nägusad neiud vanemgaididena ja 6-jalased poisi-sirakad, vendurid ja vanemskaudid, kõik oma üksustes juhtide järel möödusid tervitades juhtide, paraadi vastuvõtjate rühmast ning sajapealisest vanemate ning külaliste grupist. Noorte paraadimarsis on midagi, mis uhkustundes pajsutab pealtvaatajate rinda ja vahest meelitab silmanurka liigutuspisara. Seekord oli liigutatud pealtvaatajate hulgas ka tankirügemendi ülem, kolonel-leitnant, kes Tõnis Nõmmikuga saatis oma komplimendid noortejuhtidele. Koloneli kompliment: „Tore on vaadata distsiplineeritud noori, — nagu ei tahaks uskuda, et niisuguseid veel leidub. Tüdrukud oli ilusad ja marssisid paremini kui poisid. Kui tüdrukud peaksid vajama rivitreenerit, siis olen kohe tulemas!" Paraad oli lühike ja ilus.

Pärast paraadi oli Eesti Maja noorteruumis tants noortele. Gaiderid ja skautmasterid aga kinnitasid keha keskmises saalis, kuulasid Austraalia-reisi muljeid ja vaatasid diapositiive ning filmi, mida vahendasid „globe-trotterid peagaid Hilja Kuutma, skautmasterid Valter Piigli ja Karl Sütis. Kostitajateks olid gaiderid, meeste poolelt tänas maleva vanem Ermi Soomet. Toronto Eesti Seltsi juhatuseliige skm Jaan Terts andis skautüksuste juhtidele üle traditsioonilised seltsi toetuse-tshekid. Õhtueinel tehti ka teatavaks, et gaidide maleva juht Tiia Kütt on maha saanud ilusa värvimis-raamatuga hellakestele, mille sihiks on tutvustada tüdrukutele hellakeste tööd. Tiiale anti üle värskelt trükist tulnud raamatu esimene eksemplar.

Juubelipäev Lexington Ave. koguduses

Üle kolmesaja kaasmaalase kogunes New Yorgis Lexington Ave. kirikusse, et kaasa elada koguduse 80. juubeliaasta tähistamisele. Pidulikul sündmusel esindas EELK-d ja peapiiskoppi praost A. Hinno, E.V. esindusest viibis kohal konsul A. Linkhorst abikaasaga ja esindatud oli ka arvukalt org-e. Kirikuliste seas oli kaasmaalasi ka kaugematest keskustest, neist Virginiast L. Nurk, kauaaegse väliseestlase ja omaaegse koguduse mitmekordse esimehe J. Nurga poeg. Pidulikule teenistusele oli saabunud ka mitmeid õpetajaid, lisaks praost A. Hinnole R. Reinaru Lakewoodist, W. Kopperman Pennsylvaniast ja A. Vaharo N. Jerseyst.

Teadanne kõigile näitehuvilistele

Kõik kellel on kaasanäitlemise soov palume võtta osa Eesti Kunstide Keskuse järgmisest näiteprojektist milleks on Helga Nõu näidend „Põgenikud". Prooviesinemine (audition) toimub neljapäeval, 4. mail kell 7 õ. Tartu College ruumis. Ka tehnilised ja administratiivsed abijõud on teretulnud.

EESTI KUNSTIDE KESKUSE
NÄITESEKTSIOON

Sun Life peakorter Montrealist Torontosse

Torontos toimus Kanada suurema elukindlustusseltsi Sun Life Assurance Co. of Canada poliisiomanike koosolek, kus tuli häältamisele kindlustusseltsi peakorteri ületoomine Montrealist Torontosse. Hääletamisel selgus, et peakorteri ületoomise poolt on 84.25 protsenti poliisiomanikest, millega on ametlikult otsustatud suure peakorteri ületoomine Torontosse. Kompanii juhtkond põhjendab ettevõtte peakorteri ületoomist prantsuse keele pealesurumisega kompanii asjaajamisel ning samuti majanduslike kalkulatsioonidega. Sun Life ületoomine on poliitiliselt väga komplitseeritud küsimus, kuna see võib tiivustada Quebeci prantslasi Kanadast lahkulöömisele ja separatistide partei toetamisele.

Lembit Pikkov Skaudisõprade Seltsi esimeheks

Esmaspäeval, 24. aprillil pidas Toronto Eesti Skaudisõprade Seltsi äsjasel peakoosolekul valitud uus juhatus oma esimese koosoleku, kus oli päevakorras ametite jagamine ja vana juhatuse poolt asjaajamise uuele üle andmine.

Uueks esimeheks valiti Lembit Pikkov, abiesimeheks dr. J. Roos, laekuriks Osvald Piil, sekretäriks Kenneth Meipoom, ametita liikmeteks jäid Jaan Terts ja Magnus Tae.

$400 stipendium Roy Madalveele

Sudburys, Ontarios, toimusid 3. aprillist kuni 15. aprillini Kiwanise muusika ja tantsuvõistlused üle 6000 osavõtjaga. Neist võistlustest võttis edukalt aosa ka Roy Madalvee flöödil, saavutades esikohad 90, 90 ja 92 punktiga.

Ühtlasi pääses ta esinema lõppkontserdile ning talle annetati Sudbury Federation of Musicians'i nimeline 400-dollariline stipendium.

Toronto Kiwanise muusika võistlustel möödunud veebruaris oli Roy Madalvee samuti edukas ja talle annetati stipendium.

Roy Madalvee on Toronto muusikafakulteedis kompositsiooni ja flöödi õpilane kolmandat aastat ja lõpetas kiitusekirjaga teise aasta kursuse.

Noortekoor „Lootuse" kevadkontsert

Oma tänavuse hooaja töö tulemusena esineb Noortekoor „Lootus" laupäeval, 29. aprillil kell 7 õhtul Pestri kirikus kevadkontserdiga, mille kavas on nii eesti kui muude maade heliloojate loomingut. Noortest koosnev koor on oma väljapaistvalt võimelise juhataja Charles Kipperi juhatusel teinud tõhusat tööd ning juba ainuüksi meie koorilauljate järelpõlve toetamise huvides tohiks kontserdi mitmekesine kava väärida koorilaulust huvitatute tähelepanu ja osavõttu.

Lisaks koorile esineb Vaimuliku Orkestri trio Inga Korjuse juhatusel ning solistina esineb flöödil Leelo Valdsaar.

Tutvumine killamängude asukohaga

Eeloleval pühapäeval, 30. aprillil korraldatakse maakondlike seltside, killamängude komitee juhatusliikmete ja asjaosaliste ning huviliste poolt väljasõit killamängude asukoha Moonstone suusakuurordi maa-alega tutvumiseks. Moonstone asub Torontost umbes 70 miili kaugusel Highway 400 ääres, Consession Road nr. 7-lt vasakule. Koguneda kella 10-ks hommikul.

Kuna maa-ala on osaliselt veel lume all, tuleb kummisaapad või vähemalt kalossid kaasa võtta. Samuti pole kohapeal saadaval kohvi ega võileibu, ka need tuleks kaasa võtta. Killamängude komitee soovib, et kõigi maakondade esindajad kohale tuleksid, aga ka need, kes oleksid nõus nende päevade õnnestumisele kaasa aitama, et ühiselt kohapeal vajalikke plaane teha ja lõplikku nõu pidada.

„Eesti Kodus" veel müümata

1 KORTER
2. MAGAMISTOAGA

Rutake, et kindlustada enesele EESTI ÜHISKODUS elamise võimalust

Informatsiooni küsida tel. 281-1792 või kirjutada aadressil:
EESTI KODU, 50 Old Kingston Rd. Scarboro, Ont. M1E 4Y1

EESTI ABISTAMISKOMITEE JUHATUS

Sobivaid leeri- ja pulmakinke

THE SCANDINAVIAN SHOPPE
41 Charles St. W, Toronto.
Tel. 964-3416
1 tänav lõunapool Bloori, Bay ja Yonge vahel
Omanikud eestlased

ALBERT ANSMAA — Tel. 924-5879
Physiotherapist — 15 a. haigla praktikat
Eriala: kroonilliste haiguste (halvatus, liigeste vigastused) ravi ja tervislik võimlemine

INCOME TAX PREPARATION
MARK TUOMOLA, B.A.
191 Eglinton Ave. E., ruum 206 — Soome Ühispanga maja
Tel. 488-1801 — Office tel. 487-5962
Töötanud 1973. a. alates

EESTI ALUMIINIUM KOMPANII
võtab tellimisi vastu alumiinium uste, akende ja välisseina katete tööde peale (aluminium siding). Neljas värvis alumiiniumist veerennid ilma jätkudeta (ühes tükis). Tasuta hindamine.
Töö kiire ja korralik.
H. OSSO, tel. 884-4558 ja 832-2238, Richmond Hill, Ont.
Met. lic. nr. B 888

LEE FURS võtab suveks karusnahkesemeid külmutusruumi hoiule
Tasuta toomine ja viimine
LEE FURS
707 Mt. Pleasant Rd., Toronto, Canada M4S 2N4
Telefon 483-6851
Omanik L. LEE

H. KIVI TRAVEL Lic. 1064361
234 DANFORTH AVE., TORONTO, ONT. M4K 1N4
Tel. kontoris 466-4813, kodus 759-3588
Korraldame kõiki reisidega seoses olevaid küsimusi, kaasaarvatud välispassid ja viisad.

JAAN ALMER
KATUSETÖÖD
Tel. 699-5295
Teeme uusi ja parandame vanu nii linnas kui ka suvilates

KAASMAALASED!
Puhastan keemiliselt (steamcleaning) Teie diivanid ja toolid, vaibad seinast seina ja lahtised Teie oma kodus. — Hel. Erik Lokbik
447-9834

Factory On Wheels
840 ALNESS STREET, UNIT 12
DOWNSVIEW, ONTARIO M3J 2R9
5-tollised jätkudeta vihmaveerennid
ALCAN VÄRVITOONIDES
valge, pruun, must, helebeesh, metsaroheline
Varustame ISETEGIJAID vihmaveerennidega ja sinna juurdekuuluvaga
HELISTAGE
FACTORY ON WHEELS
661-3043 661-3021

Teatame, et
hambaarst dr. Piret Truuvert
on alustanud praktiseerimist üldhambaravi alal koostöös DR. MARET TRUUVERTI, lastehambaravi spetsialistiga,
2146 Bloor Street West, Toronto,
tel. 766-1391.
Vastuvõtt kokkuleppel.

SOBIVAID LEERIKINKE OSTATE MEILT!
SUUR VÄLJAMÜÜK
IITTALA KLAASKAUBAD — regulaarne ladu — 20% hinnalandust
RIIDEMATERJALID ja IITTALA KLAASKAUBAD, milliseid enam ei valmistata — 30—50% hinnaalandust
„CRIMPLENE" 60 TOLLI LAI $3.— YD.
SUOMI-AITTA
ESMAJÄRGULISED IMPORT-ARTIKLID SOOMEST
2031 YONGE ST., TORONTO, ONT. M4S 2A2 ● TELEFON 483-6650
Avatud: teisip., kolmap. 10—6, neljap., reedel 10—7.30, laup. 9.30—5.30. Esmaspäeviti suletud.

SPORT

Eestlanna võistles vene ujumismeeskonnas Torontos

20. ja 21. aprillil toimusid Torontos Etobicoke Olympium 50 m ujulas olümpia tasemega ujumisvõistlused Kanada ja N. Liidu vahel, millest osa võttis ka Eesti seliliujumismeister, 17-e aastane Kaire Indrekson. Ta ujus 100 m selili 1.07,3 ja 200 m selili 2.23,8, mis ei olnud ta tippajad, ning ta jäi napilt 6-daks tugevate Kanada naisujujate järel, kuigi ta on N. Liidus kolmas sellel alal. Vene naiskonna treeneriks oli ta ema Ulvi Voog-Indrekson, ka endine eesti meister ujumises. Vene 40-liikmes mees- ja naiskonnas oli veel lätlane, leedulanna ja mõned ukraina treenerid.

Üldvõitjaks peale kaheõhtulist põnevat võistlust jäi N. Liit punktidega 178:166 Kanada vastu, kus eriti tugevad olid Vene mehed ja Kanada naisujujad. Kanada peatreener Don Talbot mainis, et Venemaal on praegu treeningus 1 miljon noort ujujat, kuna Kanadas treenib vaid 10.000 noort.

Külalised riputasid kingitustena Kanada ujujatele kaela 1980-da olümpia rätikud, ning kõiki kutsuti olümpiale. Võistluste korraldus oli eeskujulik, ning mõlemil õhtul oli publikut 1500 ümber.

Spordiuudiseid kodumaalt

Aprillikuul Lipetskis peetud N. Liidu juunioride meistrivõistlustel püstitas Alar Seim omaealiste Eesti rekordid rebimises 145 kg, tõukamises 195 kg, saavutades kahevõistluses 340 kg. See andis talle neljanda koha.

°

Leningradis peetud N. Liidu ja Ida-Saksa 17. ujumismaavõistlustel tegid kaasa ka Eesti ujujad Kaire Indrikson ja Ivar Stukolkin. K. Indrikson oli nii 100 m kui ka 200 m seliliujumises viies, tulemustega 1.06,36 ja 2.22,07. I. Stukolkin esines silmapaistvalt 4x200 m teateujumises teises vahetuses, saavutades N. Liidu meeskonnale võitu tagava edumaa. 200 m vabaujumises oli ta 1.55,65-ga kuues. Maavõistluse võitis N. Liit vahekorraga 177:167.

°

N. Liidu sõudjate esimesel jõuproovil Musta mere regatil said meeste roolijata kahesel paadil 47 paatkonna hulgas mõlemal võistluspäeval kolmanda koha Eesti sõudjad Gennadi Kinko ja Tiit Helmja. Naiste roolijata kahesel tulid pärnulannad Malle Enno ja Merle Morrisson kaheteistkümnendaks.

°

Üleliidulistel vibulaskurite karikavõistlustel Kirgiisis Frunzes püstitas uue rekordi harjutuses FITA-1 (1236 silma) noor tallinlanna Helja Tigane, minnes mööda kõigist teistest, ka endisest maailmameistrist Zebinisso Rustamovast. Senine Eesti rekord kuulus samuti H. Tigasele 1229 silmaga. Kuuendale kohale tuli Virve Holtsmeier.

°

Pärnu lahel peetud jääpurjetamise meistrivõistlustel tuli esikohale DN-klassis endine Euroopa meister Endel Vooremaa, teiseks Mati Kuulmann, kolmandaks Ain Vilde. Tänavune Euroopa meister Vello Kuusk oli viies.

Spordimärkmikust

Ida-Saksa ujuja Andrea Pollack ujus 200 m uue naiste maailmarekordi liblikujumises ajaga 2.11,20.

°

Ameerika Ühendriikides õppiv Mississauga noormees Cole Doty jooksis Dallases 100 m ajaga 9,98, aga tagant tuul oli nii kõva, et tulemus pole arvestatav. Ometi on ta esimene kanadalane, kes selle distantsi on läbinud alla 10 sekundi. Kanada rekord pärineb Harry Jeromelt, kes selle jooksis 18 aastat tagasi 10 sekundiga. Maailmarekord kuulub Jim Hinesile ajaga 9,95.

Cole Doty on praegu 22-aastane. Ta jooksis ka 200 m ajaga 20,59, mis on parem Kanada ametlikust rekordist 20,85.

Pensionid Rootsis

Rootsis kehtib nn. rahvapension. Arvestades elukalliduse suurt tõusu, suurendati seda 380 krooni lisamisega aastasumma juurde. Pensionäridest abielupaar saab pensioni kahepeale kokku juurde 620 krooni.

Maksimaalne rahvapension koos täieliku pensionilisaga on praegu kuus üksikisikul 1302 krooni ($325) ja paaril 2237 krooni ($560). Enneaegselt pensioneeritule makstakse rahvapensioni 1607 kr. ($400).

EPL

Toronto Eesti Apostliku Õigeusu koguduses toimus möödunud laupäeval näitemüük-perekonnaõhtu, kus rikkaliku einelaua eest hoolitsesid koguduse naisringi esinaine Anni Lõugas koos oma abilise pr. Kasega (vasakul). Foto: Vaba Eestlane

T. E. Apostliku Õigeusu koguduse perekonnaõhtul oli väga rikkalik loteriivõitude laud, mille avamist oodati. Pildil nõukogu esimees A. Wällik (vasakult) koos M. Nurmingu ja V. Saarniga viimaseid ettevalmistusi tegemas ootajate võidusoovide rahuldamiseks. Foto: Vaba Eestlane

Näitemüük ja perekonnaõhtu E. Apostlikus koguduses

Möödunud laupäeval toimus Peetri kiriku seltskondlikes ruumides Toronto Eesti Apostliku Õigeusu koguduse näitemüük ja perekonnaõhtu. Rohke rahvahulk täitis suurema saali, kus oli müügil võrratult palju kauneid koguduse liikmete käsitöid, kootud rätikuid, sohvapatju ja muid esemeid, mille ümber oli pidev huviliste ring. Lisaks oli veel ameerika loterii ja loosiratas õnneloosidega. Väiksemas saalis oli rikkalik einelaud.

Nagu koguduse õpetaja ülempreester E. Lepik ütles, on see kogudusele tulutoov üritus aastatega aina suuremaid mõõtmeid võtnud. Kui eelmistel aastatel tehti loosirattad juba varem lahti, siis oli väljakuulutatud ajaks loosid läbi müüdud. Tänavu peeti ettenähtud ajast kinni ja kella viie ajal oli mõlema loosiratta juures pikad ootajate read, kes tahtsid oma õnne proovida.

© Skandinaavia ortodokskiriku metropoliit Pavlos, kes on eesti kiriku hooldajaks, õnnistas Stokholmis diakoniks Nikolai Arbuse Stokholmist. Õnnistamistalitusel assisteerisid Stokholmi eesti õigeusu kiriku vaimulikud ja eesti sinodi esimees N. Suursööt.

RAAMATUID

müügil „VABA EESTLASE" TALITUSES	Hind $	Saatekulu ¢
Ilme Ivandi — Pargi	2.50	35
Kuldne tammetõru — Näidendid ja ettekanded noortele	3.—	35
L. Wahtras — Liivaklass	2.50	15
Ravimtaimed, 250 retsepti	2.50	15
Enn Nõu — Vastuvett	5.—	40
Anna Ahmatova — Marie Under — Reekviem	3.50	35
H. Michelson — Skautlikul teel	3.—	35
H. Michelson — Noorsootöö radadel	4.30	35
H. Michelson — Eesti radadelt	9.—	35
Eduard Krants — Lumeliitlased (luuletuskogu)	3.—	15
Ilona Laaman — Mis need sipelgad (luuletuskogu)	3.—	15
Estonian Official Guide	5.—	40
Paul Laan — Mõttelend — Pilte ja peegeldusi	5.—	25
Karin Saarsen — Lohengrini lai kumine	4.50	15
Herbert Salu — Utoopia ja futuroloogia	4.50	25
Triinu" üksiknumbreid	1.50	
A. Kubja — Kadunud kodud — mälestused	4.—	25
A. Kubja — Mälestusi kodusaarelt	2.—	20
A. Kubja — Palukesed	1.50	20
E. Uustalu ja R. Moora — Soomepoisid 426 lk. + 64 lk. fotosid	14.—	85
Leho Lumiste — Alamuse Andros — biograafiline jutustus kirjanik Oskar Lutsust	6.65	40
L. Lumiste — Atlandi aknal	2.10	40
L. Lumiste — Killad kiilas	5.30	40
A. Vomm — Ristsõnad I	2.50	20
A. Vomm — Ristsõnad II	2.25	20
A. Vomm — Ristsõnad III	2.25	20
A. Vomm — Ristsõnad IV	2.25	20
Ants Vomm — Minu hing (luuletuskogu)	20.—	40
K. Eerme — Surnud laevad ja elavad mälestused	1.50	15
K. Eerme — Päevata päevad ja ööta ööd II	4.—	40
S. Ekbaum — Ajatar (luuletuskogu)	4.—	30
Aarand Roos — Jumalaga, Kars ja Erzurum	4.—	30
J. Pitka — Rajusõlmed	8.80	40
A. Käbin — Vaim ja muld	5.—	40
Urve Karuks — Kodakondur (luuletuskogu)	6.—	20
H. Oja — Koputused eneses (luuletuskogu)	1.50	25
H. Oja — Tunnete purdel (luuletuskogu)	2.75	25

RAAMATUID LASTELE:

Kalevipoeg — Õppe- ja tööraamat lastele	2.50	50
Õpeta mind lugema I — (Õppe- ja tööraamat eelkooliealistele lastele värvitriikis)	3.—	40
Õpeta mind lugema II — Õppe- ja tööraamat eelkooliealistele lastele värvitriikis)	4.—	40
Eesti keele Harjutustik I	2.25	35

HEINO JÕE MATKAKIRI KOLMEST ELEMENDIST

3.

Augusti lõpul 1953 lõppes lipuväljakul esimene skaudilaager — Kaljukünka. Logisev veoauto pulldoseri algelisel rajal tõi gaidid ja viis skaudid ära. Mina viskasin üheks suureks rakendiks seotud seljakoti, telgirulli ja magamiskoti turjale ja läksin otsima oma Shangri-La'd — taskuparadiisi. Plaanis oli testida uut kodumaad metsaskaudi seisukohalt, kellel mets peab andma kõik.

Orujärve idasopist olin silmitsenud piki järve ja vaatega komistanud suurele kaljupõrakale põhjakaldal. Otsustasin sinna põigata pulldoseri rajalt, mis kulges järvega paralleelselt. Järv helkis puude vahelt teele — ei tohtinuks kaugel olla.

Ometi sai sellest teekonnast minu elu jalamatka rekord: 200 meetrit tunnis. Olen seda „kiirust" mõnel korral ületanud, kuid autoga ja liiklus-ummikus. Kaljunuki ja tee vahel olid valguse pärast võideldes kasvanud kased ja palsaminulud. Viimased oli torm mõne aasta eest üles juurinud ja maha murdnud ning koos talvelumega pakkinud maailma põhjalikumaks risuhunnikuks. Ma polnud kunagi midagi niisugust kogenud ja trügisin oma raske rakendiga otse selle risu sisse.

See oli tõeline dzhunglifilm. Ma roomasin risuhunniku all, pressisin end läbi langenud tüvede vahelt. Samas ronisin üles, et risuhunnikut ületada, kuid kukkusin okste murdudes uude võimatusse situatsiooni. Ma puhkasin teel mitu korda, lamades selili ja jalad püsti — asendis kuhu olin kukkunud. Ise mõtlesin — kuidas nüüd sellest asendist välja saada!

Kaljunukile jõudes — see oli risust vaba — arvasin et olen 3—4 tundi risuhunnikuga „võidelnud". Tegelikult oli üks tund. Piinakambris tundub aeg pikk.

Kaljunukil oli just paras telgi ruum, suurepärane vaade järvele, neli kaja vastu huikamas. Otsus: siia ma jään! See otsus kehtib praegugi — kaljunukil on mu metsakodu lipumast. Maa krundistamisel öeldi: „Sinna sa pugesid, ole nüüd rahul!"

Sellel kuumal augustipäeval aga töötasin veel terve söömavahe ja saagisin ning raiusin risumüüri sisse tunneli telgipaigalt teerajani. Nahk auras, kui videvikus sain telgi üles ja panin katla keema. Ja siis magasin Kalevipoja une, kirves pea all. Eesti metsameeste jutustuste kohaselt pidi karud vahest ründama telke toidu otsingul.

Karu oleks võinud mu sel ööl tükis kirvega ära süüa. Uni oli nii raske. Ärkasin päikesest kuumas telgis teise päeva keskhommikul. Olin uinunud riides ja lamanud magamiskoti peal — täpselt nii nagu õhtul kukkusin.

PALSAMINULG — BALSAM FIR — ABIES BALSAMEA

Koonusekujuline igihaljas puu, kasvab P.-Ameerika ida- ja keskosas kuni Virginiani. Armastab niiskeid metsi ja rabasid, kus kasvab kuni 70 jalga kõrgeks, tüve läbimõõduga kuni 2 jalga. Vana koor soomuseline, noor koor nagu lehtpuul, vaigumullid (palsam!) koore all. Palsaminulu okkad on pehmed, lamedad ja tömbid ½"—1½". Palsaminulu puit pole suurem asi. Läheb odavaks ehituspuuks koos kuuskedega, sagedamini aga pakk-kastideks ja paberipuuks.

Noori puid kasutatakse jõulupuudeks — okkad ei pudene. Õõnsaid tüvesid saab kasutada torudeks trummi-keredeks, lindude tehispesadeks ja käsitööks. Koorest saab palsamiõli, mida kasutatakse meditsiinis, kunstis ja tehnikas (klaasi liimina). Indiaanlased kasutavad palsamivaiku haavamäärdeks.

Heades tingimustes kasvab 90-aastaseks, kuigi leidub ka 150-aastaseid puid. Halbades tingimustes harva pool sajandit, murdub enne metsarisuks. Sobib hekitaimeks ja talub pügamist.

Hall uss Juss, kel oli kõhus päikesekell

Kell puudus kümme minutit kahest, kui süütasin lõkke telgi ees kivide vahel ja asusin keetma kartuleid järve pehme veega. Täpselt kell kaks tuli ta loogeldes piki prahiga täidetud kaljupragu, vaatas mind asjalikult ja vingerdas siis lamedale kivile just selle vaevalise kase all, mille murdunud oksa küljes rippusid mu köögiriistad.

Ta oli kalju-värvi hall, seljatribult pisut heledam, romantilises reisikirjas võiks teda koguni hõbehalliks nimetada. Keris end ilusasti kokku, pea jättis püsti mind valvama.

Ma vabandasin, et olin inimlikus lolluses püstitanud oma telgi ja süüdanud köögitule nii ohtlikku lähedusse tema päevituskaljule. Kindlasti oli see tema esivanematelt päritud soojendamise koht, mille ma olin okupeerinud. Ma lubasin talle, et elame sõbralikus vahekorras ja ta võib koguni hakata mu majaussiks, kuigi mu maja on vilets — riidest.

Mullé meenusid need tuhanded ja tuhanded eesti nastikud — kollaste „kõrvadega", nagu nad olid — keda meie esivanemad enne ristiusutamist olid pidanud koja- ja majaussidena. Sellest on kirjalikke teateid ja küllap sellepärast peeti muinas-eestlasi pool-nõidadeks ja päris-paganateks. Kristlik ussivaen on kirja pandud ju üsna piibliraamatu alguses ja see püsib osaliselt tänaseni. Kuigi tänapäeva kristlane sööb roojase sea liha ja soomusteta angerjat, vahva ussimaterdaja on ta ikkagi.

Kui päike jõudis suhkruvahtra lehtede taha ja nende vari langes ussikaljule, siis läks mu uus sõber vongerdades tuldud teed tagasi.

Ta tuli iga päev kell kaks, päevitas tund ja 20 minutit. Ei olnud ühtegi pilves ilma sel nädalal — nii ei saanud näha, mis siis oleks juhtunud. Ta päevitas ja mina tegin hoolsaid pingutusi, et temaga lähemat kontakti saada. Ma vilistasin, mängisin suupilli, kolistasin toidunõusid, sisisesin nagu uss, lähenesin talle aeglaselt — tegin seda korduvalt. Ta reageeris ainult lähenemisel — iga minu liigutuse puhul tõstis pead kõrgemale.

Hääled — ükskõik millised — ei mänginud talle rolli. Toidutesti ma temale ei teinud, kuigi kahetsesin mitu korda, et mul polnud piima, millega muinas-eestlased olevat omi usse toitnud ja meelitanud.

Kahel suvel pärast esimest armumist kohtasin ma Jussi, kuid siis olid mul teised kallimad kaasas, kellele tuli pühenduda. Jussi sugulasi, kõik enamasti tublisti brünetimad, vingerdab seal aga sageli. Jehoova poolt minu soo ja mao soo vahele seatud surmavaenu olen ma oma perekonna nooremate võsude juures suutnud teaduse kaasabil leevendada. Kõige vanemat Eeva-tütart perekonnas ei ole ma siiski kontrolli alla saanud ja mõned „sukapaelad" on raudreha löökidest teenimatu karistuse leidnud. Ükskord — siis oli „sukapaela" nimeks O'Henry — tekkis sellest isegi generatsioonidevaheline tüli kisa ja pisaratega. „Vanamees ees ja lapsed takka järel oma ussidega . . ."

SUKAPAELAMADU — GARTER SNAKE — THAMNOPHIS ORDINOIDES

Nastiklaste perekonda kuuluv mürgita madu, levinenud üle kogu Kanada ja Ühendriikide põhjaosa. Kasvab kuni 36-tolliseks. Seljal hele, külgedel tumedamad triibud (sukapael!), alt veel heledam — värv varieerub elukoha maapinna värvusega.

Väga aktiivne varakevadel paaritamise ajal. Hilissügisel sünnitab 12—70 elusat poega 6" pikad.

Toit: konnad, kärnkonnad, vihmaussid, kääbusvähid, kalamaimud j.t külmaverelised loomad, aga ka hiired, surnud linnud j.m. Omab muskusnäärme ja eritab lõhna, eriti kui on vangistatult terraariumis. Hävitamiseks ei ole põhjust, kuigi pole eriti kasulik inimestele.

Jutt poegade neelamisest nende kaitsmiseks on vale ja tingitud arvatavasti sünnituseelse ussi tapmisel saadud muljest.

(Järgneb)

	Hind	Saatekulu
	$	¢
	2.50	35
	3.—	35
	2.50	15
	2.50	15
	5.—	40
viem	3.50	35
	3.—	35
	4.30	35
	9.—	35
uskogu)	3.—	15
	3.—	15
	5.—	40
ldusi	5.—	25
	4.50	15
	4.50	25
	1.50	
ed	4.—	25
	2.—	20
	1.50	20
	14.—	35
raafi-		
	6.65	40
	2.10	40
	5.30	40
	2.50	20
	2.25	20
	2.25	20
	2.25	20
	20.—	40
	1.50	15
d II	4.—	40
	4.—	30
um	4.—	30
	8.80	40
	5.—	40
u)	6.—	20
u)	1.50	25
	2.75	25
	2.50	30
nat		
	3.—	40
nat		
	4.—	40
	2.25	35

löökidest teenimatu kadnud. Ükskord — siis oli a" nimeks O'Henry. — est isegi generatsioonidetüli kisa ja pisaratega. s ees ja lapsed takka jässidega . . ."

AELAMADU — R SNAKE — THAMS ORDINOIDES

laste perekonda kuugita madu, levinenud u Kanada ja Ühendriihjaosa. Kasvab kuni eks. Seljal hele, külgedamad triibud (sukalt veel heledam — rieerub elukoha maarvusega.

aktiivne varakevadel nise ajal. Hilissügisel 12—70 elusat poega

konnad, kärnkonnad, sid, kääbusvähid, kad j..t külmaverelised aga ka hiired, surnud jm. Omab muskusa eritab lõhna, eriti angistatult terraariutamiseks ei ole põhigi pole eriti kasulik e.

toegade neelamisest aitsmiseks on vale ja arvatavasti sümmitussi tapmisel saadud

(Järgneb)

ADVOKAADID

ENN ALFRED
ADVOKAAT-NOTAR
Room 1912, Royal Trust Tower,
Toronto Dominion Centre
Postiaadress: P.O. 326, Toronto
Ont. (Bay & King) M5K 1K7
Telefon: 869-1777
24-tundi telefoni valveteenistus

ADO PARK, LL.B.
HETHERINGTON, FALLIS
&
PARK
Advokaadid-notarid
365 Bay St., Suite 401. EM. 3-4451
Õhtuti HI. 7-2017 või 929-3425

ANDRES OLVET, LL.B.
Advokaat-notar
Bigelow, Hendy, Shirer & Uukkivi
789 Don Mills Rd.
Tel. 429-3110
kodus 699-2395

RAAMATUPIDAJAD

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
55 University Ave., Ste. 600
Toronto, Ont. M5J 2H7
Tel. 862-7115

ARSTID

LEO KANN, D.C.
DOCTOR OF CHIROPRACTIC
212 Dinnick Cr.
Tel. 489-0562

S. BROGOWSKI, O.D.
OPTIK
Tel. 531-4251
412 RONCESVALLES

PAUL JUTTUS
HOGAN PONTIAC BUICK LTD
348 Danforth Ave.
Telefon äris: 461-3561
PONTIAC
BUICK
LEMANS
PHOENIX
FIREBIRD
SUNBIRD
CENTURY
ACADIAN
SKYHAWK
G.M.C. väeautod
Pruugitud autod

FINN-AUTO
Teen kõiki mehaanilisi parandusi
(mitte keretöid)
3323 Danforth Ave. Tel. 691-9553
RISTO SAARENVIRTA

Suurtel tunnetel on oma maailmad; kas luksuslikud või näruselt vaesed.

Camus

KUI TEIE PALKATE NOORI INIMESI SUVEKS UUTELE TÖÖKOHTADELE, SIIS AITAB ONTARIO MAKSTA NEILE PALKASID.

Allpool kirjeldame kuidas see programm töötab.

Kui teil on äri või farm ning teie loote uusi töökohti ajavahemikul 1. maist kuni 21. oktoobrini 1978, siis antakse teile Ontario Youth Employment programmi alusel $1.25 tunnis toetust (maksimaalselt 50 dollarit nädalas) igale sobivale tööandjale noorele palga maksmiseks.

TÖÖANDJAD. Iga isik, kes on Torontos enne 1. maid pidanud äri või farmi vähemalt üks aasta võib saada toetusi kuni kuuele UUELE töökohale igas oma ettevõttes eeltingimustele vastavatele noortele palkade maksmiseks.

TÖÖTAJAD. Töökohtadele asuvad noored peavad 1. maiks 1978 olema vähemalt 15 aastat vanad kuid nende vanus ei tohi ulatuda üle 25 eluaasta. Töötajad ei tohi olla tööandja lähedalt sugulased ning nad peavad elama ja töötama Ontarios.

KESTVUS. Programm kestab 25 nädalat — 1. maist kuni 21. oktoobrini 1978. Tööandjalt ei nõuta, et ta palkaks noore tööle kogu 25 nädalaseks perioodiks.

TÖÖKOHA TINGIMUSED. Toetusi antakse ainult nendele uutele töökohtadele, mis on rajatud lisaks regulaarsetele hooajalistele töökohtadele, mis rakendatakse normaalselt programmi kestvuse perioodil. Töökoht peab andma kuue nädala kestel nädalas minimaalselt 25 tundi järelvalve all toimunud tööd.

TOETUSED. Aktsepteeritud tööandjad saavad programmi alusel tööle võetud noortele palkade maksmisel $1.25 tunnis toetust maksimaalselt 50 dollarit nädalas (40 tunnise töönädala eest).

MÄRKUS. Toetussummad on piiratud. Kui teie soovite palgata mõnda noort programmi kestvuse ajal, siis andke oma sooviavaldus sisse nii kiiresti kui võimalik. Tööliste palkamiseks programmi alusel peate saama esmajoones vastava nõusoleku Ministry of Treasury'lt. Sooviavaldusi programmist osavõtuks ei võeta enam vastu pärast 4. septembrit 1978.

Ontario Youth Employment Program'i kohta üksikasjalise informatsiooni saamiseks ja sooviavalduslehtede saamiseks palutakse kirjutada:

Ministry of Treasury, Subsidies Branch, Queen's Park, Toronto, Ontario M7A 2R8 või telefoneerida: 1-800-268-7192 (tasuta). Metro Torontos tuleb kasutada telefoni 965-0570.

**Darcy McKeough, Treasurer
Ministry of Treasury, Economics & Intergovernmental Affairs,
Subsidies Branch.**

**Margaret Birch,
Provincial Secretary
Ontario Youth
Secretariat**

William Davis, Premier

Province of Ontario

Rootsi lendur katsus päästa N. Liidust kolm naist

Paaritunniline hilinemine osutus saatuslikuks

HELSINGI — Laupäeval, 1. aprillil üks väike rootsi lennuk lendas üle Soome ja N. Liidu vahelise piiri. Lennuk tõusis Soomes Immola lennuväljalt ja andmete kohaselt maandus kusagil N. Liidus, aga saabus varsti Soome tagasi. Lennukis oli kaks meest, kes praegu on Soomes vahi all. Lennuki salajane lend äratas rohkesti mitmesuguseid arvamusi lennu eesmärgi osas. Küsitakse: kas oli küsimuses salakaubitsemine, salaluure või purjuspäi tehtud seiklus?

Rootsi teadeteagentuuri poolt aprilli teisel nädalal antud teadete kohaselt on lenduriks rootslane Karl-Göran Wickenberg, kes on tunnistanud pärast arreteerimist, et ta katsus N. Liidust salaja ära tuua endist maailmaruumitöötsuse inseneri Ludmila Agapovi, kelle abikaasa Valentin Agapov hüppas ära 1974. aastal Rootsis, kuid kel pole vaatamata arvukaile katseile õnnestunud seni oma abikaasat N. Liidust välja saada.

Soome ajaleht „Helsingin Sanomat" teadete järgi olevat Ludmila Agapovi salajast ära toomist juba kaua plaanitsetud.

Rootsi ja N. Liidu versioonid selle vahejuhtumi kohta on järgmised.

STOKHOLM — Soomes ja N. Liidus seigelnud rootsi lennuki reisjaks on olnud mees, kes mõisteti 1971. a. Tshehhoslovakkias kuueks aastaks vangi, kuna ta oli salaja tahtnud maalt välja tuua kuueaastast tshehhi tüdrukut oma vanemate juurde Rootsi. Tüdruku vanemad olid alustanud Rootsis näljastreiki oma nõudmise läbiviimiseks. Mehele anti hiljem Tshehhoslovakkias amnestia. Tema nimeks on Karl-Göran Wickenberg.

Rootsi televisiooniuudistes seletati, et stokholmlane Karl-Göran Wickenberg oli üürinud Soomes ja N. Liidus ringi ekslenud lennuki. Tagatise lennuki eest oli maksnud rootsi ajakiri „Se". Ajakirja toimetaja Jan Törnqvist on kinnitanud, et ajakiri toetas asja, makstes Wickenbergi reisikulud, kuna „see üritus tundus huviäratav".

Peatoimetaja Törnqvist keeldus siiski lähemalt seletamast reisi eesmärgist, kuna „asjaosalistele oleks see traagiline, kui me räägiksime üksikasjadest."

Wickenbergiga koos oli Skellefteåst pärit olev lendur Per-Gunnar Nyström.

Piiririkkumises süüdi olev K.-G. Wickenberg võttis osa 1971. aastal Tshehhoslovakkiast väikse tüdruku ära toomise üritusest. Üritus ebaõnnestus ja Wickenberg mõisteti kuueks aastaks vangi. Ta vabastati siiski 1972. Üritusest osa võtnud tüdruku ema vangistati lühemaks ajaks. Seekord Wickenberg ja Larsson katsetasid koos Anna Porizkovaga ära tuua viimase 6- aastast tütart Pavlinat 1971. a. septembris. Anna Porizkova põgenes koos oma mehega 1968. aastal venelaste okupatsiooni järel Rootsi ja pidi oma väikse tütre jätma vanavanemate juurde. Nad katsusid hiljem tütart ametlikul teel oma juurde saada, aga need katsed ebaõnnestusid.

Lennuoperatsiooni ebaõnnestumisel tütar ja ema jäid Tshehhoslovakkiasse, aga said aastal 1973 loa asuda mehe ja isa juurde Rootsi.

See õnnelikult lõppenud lugu oli kindlasti aluseks uuele ja veelgi julgemale üritusele. Kaheistmeline Piper-18 lennuk opereeris Imatra lähedal asetseval lennuväljal juba eelmisel neljapäeval. Lähedal Kärinkijärve rannal asuvad inimesed märkasid lennukit järve jääl laupäeva hommikul 1. aprillil, umbes kell 7.45. Nägijate jutu järel oli lennuk kadunud jäält pärast kella 10-t, ilmselt pärast piiririkkumist. Maabumisel Immola lennuväljale Soome piirivalvurid vahistasid mehed.

Kohalike õhuvaatlejate tähelepanekute kohaselt laskus lennuk Kärinkijärvele vähemalt kahel korral. Antud teadetes on öeldud, et lennuk maandus ka N. Liidus Käkisalme lähedal, aga seda teadet pole ametlikult kinnitatud. Kärinkijärve jääl nähti kohalike inimeste poolt kolme nädala eest veel teistki rootsi lennukit, kus oli Imatrast pärit lendur ja paar rootslast. Siis nähti järvele saabuvat ka heledat sõiduautot.

Soome ametivõimude teadete järgi Wickenberg on tunnistanud ülekuulamisel, et ta katsetas Ludmila Agapovi salaja N. Liidust Soome tuua. On aga veelgi ebaselge, miks salavedu ebaõnnestus.

Rootsi raadio järgi Wickenberg oli laupäeval, 2. aprillil lennanud üksi N. Liidu poolele startides Imatra lähedal asetseva järve jäält. Ta oli maandunud N. Liidus umbes 20 km kaugusel piirist sealse järve jääle. Wickenberg oli vestelnud järvel „kalastajate või kolhoosnikega", nagu Soome ametivõimud on neid isikuid iseloomustanud.

Varsti selle järel oli Wickenberg siiski pääsenud saabuva auto eest õhku tõustes ja lennanud Soome, kus ta koos Nyströmiga vahistati. Soome ametivõimude kohaselt Nyström vabastatakse „lähemas tulevikus".

Wickenbergi ja ta abistajate tegevus Soome ja N. Liidu piiri läheduses on kestnud nädalaid ja seal on käinud vähemalt kaks rootsi lennukit.

Wickenbergi seltskonnas nähtud isikud on võibolla olnud rootsi lehtede toimetajad ja fotograafid.

....Teiseks on veel ebaselge, kuidas Wickenberg on finantseerinud oma varajasemat tegevust, kuna ajakirja „Se" juurdetulek on toimunud alles viimasel ajal. Ühe arvamuse kohaselt on Wickenberg saanud raha Ludmila Agapovi Rootsis asuvalt abikaasalt. Selle perekonna ühendamiseks koguti rootslaste poolt raha, mis oli V. Agapovi valduses. Rootsi teadeteagentuuri andmeil on Valentin Agopov olnud teadlik ta abikaasa läände toomise katsest.

Rootsi raadio Moskva reporter on öelnud, et Ludmila Agapov on olnud kolm nädalat teadmata kus. Ta on töötanud oma ametist lahtilaskmise järel kraamijana Moskva metroos.

Valentin Agapov, Ludmila Agapov ja tema ema on võidelnud juba aastaid perekonna ühendamise eest.

Ühe rootsi ajalehe teateil olid kaks rootsi reporterit koos V. Agapoviga laupäeva, 1. aprilli hommikuhämaruses Kärinkijärvel. „Sajaprotsendiliselt kindlate" teadete kohaselt lennanud K. G. Wickenberg Piper-lennukil varahommikul Kärinkijärvele, kus ta nägi, et Valentin Agapov oli kohal ja lendas siis N. Liitu Käkisalme lähedale. N. Liidust tagasi tulles maandus ta jällegi Kärinkijärvel ja ütles, et ta ei saanud Ludmila Agapovit Soome tuua. Siis Agapov ja ajakirjanikud sõitsid autoga minema ja Wickenberg lendas Immola lennuväljale, kus ta vahistati.

(Järgneb)

Saksa vaipade ja kardinate kaubamaja **MODERN RUGS**
DRAPERIISID VALMISTATAKSE KA TELLIMISE PEALE
162 OAKDALE RD. DOWNSVIEW, ONT. TELEFON 745-0507

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas — teisipäeval ja neljapäeval

Neljapäeval, 27. aprillil 1978 — Thursday, April 27, 1978

KIREV MAAILM

NEW YORK — Värviline kohtunik Bruce Wright paigutati tagasi endisele kriminaalkohtuniku kohale Manhattani, kust ta mõni aeg tagasi üle viidi tsiviilasjade kohtusse, kuna kohtunik väga kergesti vabastas värvilisi kurjategijaid. Alustades kohtuistungit kriminaalkohtus vabastas B. Wright ühe värvilise röövli, kes oli kallale tunginud maskeeritud politseinikule. Vabastamise põhjus: politseiniku seletus veidi erines juurdlusprotokolli pandud seletustest.

KOPENHAAGEN — Taanlased vähendavad joomist sellisel suurel määral, et viinakaupmehed on ehmunud. Taani suurim alkoholsete jookide produtseerija teatas, et ta müük on vähenenud 47% võrreldes möödunud aastaga.

MÜNCHEN — Baieris, Vorderissi lähedal, on alustatud 5.300 m sügavust puurimist, mille abil tahetakse selgitada kas mägestiku maagaasi ja õli esinemised jätkuvad Lubja alpideni. Geoloogide arvates on üsna tõenäoline, et Alpi mägestiku kivimite lademete all on miljonite aastate jooksul moodustunud õli ja peamiselt maagaasikogumeid. Austrias on juba leitud õlisisaldavusega maapõue moodustusi, nagu lubajakive ja bituumeni. Kui proovipuurimised õnnestuvad, saadakse Baieri põhjapoolseilt alpialadelt maagaasi ja õli.

NEW YORK — 42. tänav New Yorgis, mis nüüd ühes osas on muutunud kuritegevuse ja pornoäride keskuseks, tahetakse muuta täies ulatuses bulvaariks. Kava järele tuleks tänava keskele ehitamisele trammitee, muud liiklusvahendid sinna ei pääseks. Kavas on tänava äärde ehitada suuri hooneid kaubanduslikeks otstarveteks, kultuurimaju jne. Selle kavaga tahetakse New Yorki päästa „hukkumisest ja allakäimisest".

SPOKANE — 38-aastane Melvin Gordon tulistas omale kuuli pähe kuna ta tahtis jätta oma õele iiht oma neerudest. Aga ta neerud olid atrofeerunud ja kasutamiskõlbmatud selleks ajaks kui laip leiti autost haigla esmaabi sissekäigu lähedusest. Õde oli juba varem saanud ühe neeru oma teiselt vennalt, kui ta oma neerud enam ei funktsioneerinud. Ka see uus ähvardas lakata mõne aasta jooksul oma funktsiooni täitmast.

BONN — Üks Lääne-Saksa ajakiri teatab, et Göringile andis Nürnbergis mürki tõenäoliselt ameeriklane. Seni on jäänud saladuseks, kust Göring mürki sai, millega ta end tappis just enne natsitunnuste poomist. Saksamaa endine kantsler Franz von Papen, kes Nürnbergis õigeks mõisteti, jutustas ajakirjanikele, et kui tema Nürnbergis kinni istus, siis keegi ameerika sõjaväelane oli talle kaks korda pakkunud mürki. Ajakiri lisab, et Göringi mürgiküsimus jääb kindlasti igavesti selgitamata.

GROTON — Aatomi-allveelaevade tehas Grotonis, Connecticuti osariigis, kus ehitamisel on 16 aatomi-allveelaeva, võib töö peatselt seisma jääda, kuna ettevõte nõuab mereväelt 544 milj. dollarit lisaraha ehituskulude tõusu tagajärjel, riik aga ei taha maksta rohkem kui lepingus ette nähtud.

KOTKA — Neegrite kõrvutamine shimpansiga tõi karistuse soome laohoidjale Kotka kohtus. Suomalis-Isänmaaline vabadusrinde SIVR juhatajana toimuv laohoidja oli möödunud aasta lõpul jaganud välja üle 60 fotokoopia kirjast, kus ta võrdles neegreid shimpansidega, kes olevat oma mõistuselt valgeist inimestest palju madalamal tasemel. Sama laomees on kohtualune ka Helsingis sealse kommunistliku trükikoja põlema süütamise eest. Ühe kirjapommi ta olevat saatnud veel Vaasa piirkonda.

Lõbus laudkond möödunud reede õhtul Torontos Tartu College'is toimunud pärnumaalaste kokkutulekul.
Foto: Tommy Tomson

Euroopa parempoolsed koostöös

Algab ühine võitlus kommunismi vastu

ROOMA — Itaalia, Prantsusmaa ja Hispaania parempoolsete parteide juhid on moodustanud ja rajanud alused koostööks pealetungiva ja agressiivse kommunismi vastu võitlemiseks. Roomas toimunud parempoolsete parteide esindajate konverentsil süüdistati kommuniste, et nad töötavad koos terroristidega Lääne-Euroopas võimu haaramiseks ning inimvabaduste likvideerimiseks.

Parempoolsete parteide tuumiku moodustavad Itaalia uusfashistlik Sotsiaalne Liikumine, Hispaania Fuerza Nueva (Uus Jõud) ja Prantsusmaa Forces Nouvelles (Uued Jõud).

Itaalia parempoolsete grupi esindaja Giorgio Almirante mainis, et Euro-parempoolne liikumine on tekkinud ühisest vajadusest võidelda Euroopa tsivilisatsiooni ähvardava kommunismi vastu.

Konverentsi lõpul anti välja lühike komiinikee, milles kutsuti üles Euroopa noorust organiseeruma, et võidelda kommunistliku süsteemi ja marksismi enesetapu ideoloogia vastu.

Ülemkohus ei revideeri Patricia Hearsti karistust

SAN FRANCISCO - Ühendriikide ülemkohus keeldus uuesti läbivaatamast miljonäri tütre Patricia Hearsti kohta tehtud kohtuotsust, mille põhjal ta mõisteti pangaröövist osavõtmise pärast 1976. aastal seitsmeks aastaks vangi. Patricia Hearst on eeluurimise ajal istunud juba 14 kuud vanglas kuid on viibinud viimasel ajal 1.25 miljoni dollarilise kautsjoni vastu vabaduses. Patricia Hearst mainib, et ta võttis pangaröövist osa surmanuhtluse ähvardusel. Tema kaitsjad kavatsevad oma kaitsealuse päästmiseks algatada uusi legaalseid manöövreid.

N. Liidu piiriküsimuste delegatsioon Pekingis

PEKING — Pekingisse saabus N. Liidu delegatsioon, et alustada uuesti Hiina võimudega läbirääkimisi kahe riigi vaheliste piiritülide lahendamiseks. N. Liidu delegatsiooni juhiks on välisministri abi Leonid Iljishov, kes on ka varematel piiriküsimuste läbirääkimistel nõukogude delegatsiooni juhtinud. Suurem osa lääneriikide vaatlejaid ja diplomaate Pekingis on arvamisel, et mõlemate riikide seisukohad piiriküsimustes ei ole vahepeal muutunud ning et ka need läbirääkimised on määratud ebaõnnestumisele.

Uus aspiriin Inglismaal

LONDON — Uuetüüpilise, eelmisest mõjukama ja vähemate kõrvalmõjudega aspiriini valmistamisega on alustanud Londonis asuv Merck, Sharp ja Dohme nimeline ravimite tööstus. Tööstuse seletuse kohaselt on uut aspiriini arendatud ligikaudu veerandsada aastat.

Härra Nohik kurameerib lohaka tüdrukuga. Ta sõber pilkab:

„Su kallimal on tõepoolest haruldane maitse. Tema must kleit sobib isegi küünealustega."

Brezhnev ei muuda oma Aafrika poliitikat

WASHINGTON — Ühendriikide välisminister Vance äsjase külaskäigu ajal Moskvasse oli ministril pikem kõnelus N. Liidu presidendi Brezhneviga, mille kestel arutati tuumarelvade piiramise kokkulepete kõrval ka N. Liidu suuri agressiivseid operatsioone Aafrikas. Asjaomastest ringkondadest mainitakse, et need läbirääkimised ei andnud positiivseid tulemusi, kuna Brezhnev ei kavatse teha oma Aafrika poliitika suhtes mingisuguseid järelandmisi ega senise kursi muudatusi.

Hispaanias visati Lenin üle parda

MADRIID — Hispaania kommunistlik partei deklareeris avalikult, et ta katkestab oma sidemed N. Liidu kommunistliku parteiga ning ei poolda leninismi, mis ei sobivat enam maailmas praegu valitseva olukorraga. Lenin teatavasti propageeris maailmarevolutsiooni ja vägivalda, mis ei ühtu Hispaania kommunistliku partei juhi Carrillo avalikkude poliitiliste deklaratsioonidega. Carrillo on juba aastate jooksul kinnitanud, et ta ajab iseseisvat poliitikat ning ei allu N. Liidu direktiividele. Vaatamata sellele sai ta Hispaanias toimunud vabadel valimistel ainult 9 protsenti äraantud häältest.

Keiland viis kunsti Eestisse

Rootsis elunev arst dr. Harald Keiland, kes on juba ühekša korda Eestis käinud, nagu nõukogude ajalehed kirjutavad, viibis aprilli algul jälle Eestis ja viis sinna oma kogudest kolm kunstiteost.

Ta kinkis Riiklikule Kunstimuuseumile Ed. Wiiralti „Lapi maastiku" (1946, kuivnõel), Ed. Wiiralti „Natüürmort lilledega" (1950, metsotinto) ja R. Kalninshi „Eduard Wiiralti portree" (1951, lito).

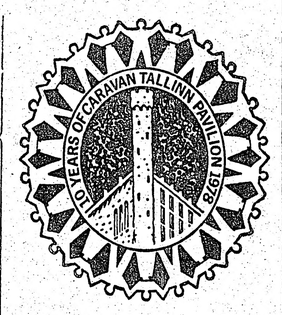

Tänavune Tallinna paviljoni märk, mille valmistas kunstnik Joann Saarniit.

Karavani passid eelmüügil

Kevad on käes ja paari kuu pärast oleme jälle Tallinna teel. Tänavune Karavan on juba kümnes seega juubeli Karavan. Pidustused algavad reedel, 23. juunil ja lõpevad „Canada Day'ga" 1. juulil, olles 9 päeva kestvusega. Karavani linnu on tänavu rekordiliselt 58, mis algaastaga võrreldes on kahekordistunud, näidates selliste pidustuste populaarsust.

Tänavuse Karavani passi hinnaks eelmüügilt ostes on $5.00, hiljem Karavani ajal uksel ostes $6.00. Pass avab uksed igasse paviljoni 9 päeva jooksul. lastele kuni 12 a. koos vanematega on prii pass paviljonide külastamiseks.

Aastate jooksul on Tallinn Paviljonile appi tulnud meie kaasmaalased levitades passe oma kanada sõpradele ja töökaaslastele. Selle tagajärjel oleme igal aastal olnud enim passe müünud paviljonina esikohal ja saanud ka vastavad preemiad ja auhinnad. Vastu minnes juubeli Karavanile loodame, et kõik need 600, kes kunagi passe on levitanud ja ka teised kes meie Tallinnale uhked on, sel aastal kaasa löövad. Kakskümmend-viis protsenti meie sissetulekust tuleb siiski passimüügist, enamus ülejäänud kulusid katavad teie sõbrad kes teilt passi ostes Tallinnasse (Toronto Eesti Majja) „turistina" tulevad.

Passide eelmüük lõpeb 16. juunil. Ainult eelmüügi ajal passi ostes eestlastelt toetate Tallinn Paviljoni.

Passe saab osta ja müügile võtta igal esmaspäeval ja neljapäeval Toronto Eesti Majas kella 7.00—8.00 õ. ja laupäeval kell 9.30—11.00 h. Posti teel passe tellides kirjutada tshekid Tallinn Paviljoni nimele. Tellimisi võtab vastu Kalju Jõgi, 55 Duggan Ave., Toronto M4V 1Y1. Passid on müügil ka Eesti Abistamiskomitee äris, Meie Elu talituses ja Poko ärides. Hamiltonis võib passe lunastada E. Lindajalt. Torontos passimüügi informatsioon 487-2094.

Igasugused ALUM. TÖÖD: UKSED, AKNAD j.m. SISEMISED PUUTÖÖD

HUGO TAMME

Tel. 422-0783 — Lic. B 876

Riin Rivanool

Hingesüst

Kes vähegi luulet lugenud on teab, et kevad toob inimhingesse rahutust, ootust ja tüdimust. Aga vähe sellest — ihuramm hakkab ka otsa saama, selle kohta öeldakse, et „kevadväsimus" ja arstid annavad jõuraasukese ülestoibutamiseks vitamiinitablette.

Hullem kui ihurammu väsimus on siiski see, kui vaimuramm otsa saab. No lihtsalt on vaja mingit ergutust, tõuget või lahendust ja nagu iga haiguse puhul astub organism ise otsemaid paha asja vastu võitlema.

Nõnda on märgata, et inimesed sageli ise mingi ergutava lahenduse leiavad.

„Andsin omale ise hingesüsti," kuulutas keegi kõlava häälega. „Rõhus ja keeras sedasi südame ümber ja midagi mõistlikku ei tikkunud meelde, et ette võtta. Aga siis tuli pikendamiseks uus juhiluba ja kaasas selline lapakas, et kui oled nõus surma korral oma silmi ja muid organeid doneerima, siis kirjuta siia alla. Kui olukord peaks selline tekkima, siis saab vastavalt sellele ka talitatud. Kirjutasin alla, süda läks sellest nii kevadiselt kergeks, hingesüsti sain tühisest asjast..."

Aga paljudel oli see tehtud juba ammugi ja siis sellest uut hingesüsti ei saa.

„Mul tuli selline hirmus möllamise tuju peale, et paigutasin kõik mööblid elutoas ümber. Viimase kui asja!" teatas Torukeste Tooni. „Elu läks kohe teiseks. Mees pöörises igal õndsal päeval, kui mõne teise kohta asetatud tooli otsa komistas või asju üles ei leidnud. Tuli tüli ja ütlemist, ergutamist kohe üleliia."

„Teate, mis mina tegin?" Õmblesin oma Ossule nahknööpidega kodukuue," kuulutas Noorekeste Naadi heleda häälega ja mitmed küsisid:...

„Sina? Sa ei oska ju nõelagi näpuvahel hoida, kuidas siis..."

„Hakkama sain! Tegin ja tegin, harutasin ja õmblesin uuesti ja — valmis oligi."

Me kõik tahaksime seda harukordset rõivatükki Ossu seljas imetleda ja ääri-veeri küsitakse, et millal me seda näha saaksime.

„Minge kiriku loteriile," soovitab õmblеja ise, „Ossu oli sedapuhku nii helde, et kinkis mitmed asjad heategevaks otstarbeks, loteriile, saate aru, nahknööpidega kodukuub nende hulgas."

Meil on nagu pisut kahju. Aga mis siis sellest! Oma hingesüsti oli Naadike saanud ju kätte niikuinii.

„Teate ju, et tööd on raske saada. Aga mina proovisin," jutustas Orukeste Olga ja keegi ei mõistnud, miks ta seda tegi.

„Võtsin ajalehekuulutuste järgi kümme kohta läbi, kahes kohas sain hakkama. Üks juut võttis mu oma vabrikusse lipsuääri õmblema ja teises kohas lubati vastu võtta kontoritööle."

„Mis sa palka saad?" küsis keegi.

„Ei küsinud. Ma ei lähe tööle niikuinii. Homme helistan ära, et ei saa kahjuks kohta vastu võtta ja sorry! Aga ma tean, et oleksin võinud saada ja sellest oli küllalt!"

„Narr, lase end parem mõnda eesti organisatsiooni juhatusse valida, seal inimesi vaja, selle asemel et end tööle pakud, mida sa sugugi ei vaja," õpetati, aga Orukeste Olgale näis jatkuvat koduseistki toimetusist küllalt...

„Ja mida siis sina, Riin... alustas keegi.

Kõige lihtsam on vaikida, kui midagi mõistlikku öelda ei ole.

Mida teha? Õmbleksin Aadamale jope, aga ei oska, läheksin tööd otsima, aga ei julge, teeksin mõne heateo, aga ei mõista ja siis hakkas mul Aadamast kohe nii kahju, et kuidas tema küll... Ise nii kena ja tark meesterahvas, aga näe, millise naisega sattus punti, kes millegagi hakkama ei saa.

Mida teeb üks loppilöödud hing, kui ta sellises madalseisus on? Autole tuurid peale ja maale! Üksinda. Ära sellest trügimise maailmast, edude ja tegude maailmast, rahu ja vaikuse varjupaika!

Igal aastal on vaid üks või kaks sellist päeva, kus kevad täiel jõul sisse murrab. Raske on seda päeva tabada, sest ta võib tulla nii hirmus äkitselt ja enamasti on ta möödas, kui siis kohale jõuad.

Seekord ma jõudsin. Päike soendas kui kuldselt hõõguv ketas ja kõik veed olid valla. Tormasid igat suvekuiva kraavi pidi kahina ja vulinaga jõe poole, kosekesed kohisesid, oja paisus üle kallaste, vool peksis vastu puujuuri ja viis kaasa kõike, mis ette juhtus. See oli kui lumm kevadhäältest, mühinaist ning kohinaist ja päikeseselgest värvivirvendusest ka.

Kui ilus on Issanda maailm! Kosekeste kohinad on küll homseks läbi, ent varsti pakatavad puudel pungad ja metsa alla kui tipitakse lilli. Ülastel ja kannikestel on juba pead väljas ja ma tean, kuhu tulevad varsakabjad, kuhu trilliumid ja maikellukesed ja kuhu ajavad sõnajalad oma esimesed pruun-rohelised rõngasvõrsed. Orav suksutas puuokstel, liivaraunalt leidsin pesukaru, ning biisamroti jälgi ja maja ette tulid tervitama esimesed punarästad ja valgetupsuline jänes.

Olin saanud oma hingesüsti.. Teenimatult, küsimata, seda oli mulle nii rikkalikult pakkunud looduse omaenese varasalv.

Prantsusmaa kommunistid neutronilaengu vastu

PARIIS — Pärast seda kui Prantsusmaa sooritas Vaikses ookeanis eduka katse neutronilaenguga, on Prantsusmaa kommunistlik partei esitanud nõudmise neutronilaengute katsete lõpetamiseks ja sellest tulenevalt täielikult loobumiseks. N. Liidu saadik Pariisis Stepan Tshervonenko mainis ajakirjanikele, et kui prantslastel tõesti õnnestus edukalt neutronilaengut katsetada, siis on see suureks tagasilöögiks detentele.

Konservatiivide suur edu Prince Edward Islandil

CHARLOTTETOWN — Prince Edward Islandil toimunud provintsivalimistel kaotasid liberaalid oma suure enamuse parlamendis ja olid isegi kaotusohus. Eelmises parlamendis oli liberaalidel 24 kohta ja konservatiividel 8 kohta, kuid seekordsed valimised andsid liberaalidele ainult kahe kohalise enamuse — 17 kohta konservatiivide 15 koha vastu. NDP esitas valimistel kuus kandidaati, kuid ühelgi neist ei õnnestunud parlamenti pääseda.